

ZBIERKA

**STANOVÍSK NAJVYŠŠIEHO SÚDU
A ROZHODNUTÍ SÚDOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

OBSAH

Rozhodnutia a stanoviská vo veciach trestných

11. Podmienky podmiennečného zastavenia trestného stíhania z hľadiska náhrady škody - I. Formálne a materiálne podmienky pre podmiennečné zastavenie trestného stíhania sú taxatívne uvedené v § 307 ods. 1 písm. a), b) Trestného poriadku.

II. Podmienka náhrady škody, alternatívne uvedenými spôsobmi v zmysle § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, sa na rozdiel od formálnych a materiálnych podmienok uvedených v § 307 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku vyžaduje len v tých prípadoch, ak bola trestným činom spôsobená škoda, ktorej náhradu možno v zmysle § 43 ods. 2 Trestného poriadku v trestnom konaní uplatňovať, pričom sa ale nevyžaduje, aby poškodený svoj nárok v trestnom konaní uplatnil.....7

12. Zloženie súdu pri rozhodovaní o predĺžení lehoty trvania väzby. Podmienky rozhodnutia najvyššieho súdu v zmysle § 271 ods. 1 Trestného poriadku - I. Ak pri rozhodovaní súdu v zmysle § 71 ods. 1 Trestného poriadku o predĺžení lehoty trvania väzby obvineného nad jeden rok nerozhodol senát, ale sudca, takým rozhodnutím bol porušený zákon v ustanovení § 71 ods. 1 Trestného poriadku v neprospech obvineného, lebo podľa článku 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

II. V takom prípade Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodujúci o sťažnosti pre porušenie zákona podanej v prospech obvineného nemôže vyhovieť návrhu sťažovateľa na rozhodnutie v tej časti, v ktorej navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po zrušení napadnutého rozhodnutia, v zmysle § 271 ods. 1 Trestného poriadku sám rozhodol vo veci a zobral obvineného do väzby, lebo zrušením rozhodnutia o predĺžení lehoty trvania väzby nastal stav, podľa ktorého lehota trvania väzby predĺžená nebola, a preto obvinený mal byť prepustený z väzby v deň po uplynutí jedného roka lehoty trvania väzby (§ 71 ods. 4 veta druhá Trestného poriadku per analog.). Navrhovaný postup na rozhodnutie podľa § 271 ods. 1 Trestného poriadku by bol v rozpore s ustanoveniami § 268 ods. 2 a § 269 ods. 2 Trestného poriadku, lebo by išlo o rozhodnutie v neprospech obvineného.

Prípadné nové rozhodovanie o väzbe sa v takom prípade musí riešiť iba režimom ustanovenia § 67 ods. 3 Trestného poriadku. 11

13. Dôsledky uplatnenia nároku na náhradu škody po lehote

uvedenej v § 43 ods. 2 Trestného poriadku - I. Ak na hlavnom pojednávaní poškodené strany uplatnili nároky na náhradu škody po lehote uvedenej v § 43 ods. 2 a v § 206 ods. 2 Trestného poriadku, je povinnosťou súdu rozhodnúť podľa § 206 ods. 4 Trestného poriadku per analógiám, že poškodení už nemôžu uplatňovať nárok na náhradu škody, a to aj v prípade, ak oneskorené uplatnenie nároku bolo dôsledkom nesprávneho postupu orgánu činného v trestnom konaní.

II. Odvolací súd, ktorý mal na základe odvolania obžalovaných rozhodnúť vo veci v zmysle § 259 ods. 3 Trestného poriadku a napraviť napadnuté rozhodnutie vo výroku o vine, mal v celom rozsahu pominúť výrok o náhrade škody, a v prípade obžalovaných, ktorí odvolanie nepodali, mal napadnutý rozsudok zrušiť vo výroku o náhrade škody s poukazom na ustanovenie § 261 Trestného poriadku (beneficium cohaesionis), lebo dôvod, pre ktorý vôbec nebolo možné rozhodnúť o náhrade škody prospieva aj týmto obžalovaným.....19

Rozhodnutia a stanoviská vo veciach občianskoprávných, obchodných a správnych

14. Vydanie veci - o neoprávnené zadržívanie v zmysle ustanovenia § 126 Občianskeho zákonníka nejde, ak vec zadržáva colný úrad na základe vykonateľného rozhodnutia o zaistení tovaru v zmysle § 80 písm. a) bodu 3 zákona č. 180/1996 Z. z. v znení platnom do 30. júna 2001 v spojení s § 43 ods. 1 písm. b) Správneho poriadku.

V konaní o vydanie veci súd nemôže preskúmavať správnosť rozhodnutia správneho orgánu o zaistení veci; týmto rozhodnutím je viazaný podľa ustanovenia § 135 ods. 2 O. s. p. a je povinný z neho vychádzať.....31

15. Dovolanie - o prekážku veci rozsúdenej podľa § 159 ods. 3 O. s. p. nejde, ak predchádzajúcim rozsudkom bola určujúca žaloba zamietnutá bez toho, aby súd záväzne posúdil existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi konania. O takýto prípad nejde ani vtedy, ak predchádzajúcim rozsudkom bola žaloba zamietnutá iba z dôvodu, že žalobcovia sa pôvodnou žalobou domáhali určenia spoluvlastníctva k nehnuteľnosti v iných podieloch, než ktoré im v skutočnosti patria.....34

- 16. Oslobodenie od súdneho poplatku** - konanie o nároku zdravotnej poisťovne na náhradu nákladov vynaložených za poskytnutú zdravotnú starostlivosť vyplývajúci z ustanovenia § 57 ods. 1 zákona č. 273/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov je konaním vo veci zdravotného poistenia a v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov je oslobodené od súdneho poplatku.....40
- 17. Súdne preskúmanie posudku o miere funkčnosti** - posudok o miere funkčnej poruchy podľa § 57 ods. 1 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov nie je rozhodnutím, a preto nemôže byť predmetom súdneho preskúmania v správnom súdnictve. Jeho vecnú správnosť však súd posudzuje v konaní o preskúmanie rozhodnutia, ktoré bolo na jeho základe vydané.....43
- 18. Osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou** - pred rozhodnutím o uznaní alebo odňatí postavenia osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou musí správny orgán skúmať, či je občan invalidný alebo čiastočne invalidný, preto takéto rozhodnutie nemožno vylúčiť zo súdneho prieskumu podľa § 248 písm. b) O. s. p. ako rozhodnutie, ktoré závisí výlučne na posúdení zdravotného stavu.....46
- 19. Lekárska služba prvej pomoci** - súkromný lekár, ktorý nepodpísal zmluvu o poskytovaní lekárskej starostlivosti so zdravotnou poisťovňou, porušuje § 33 ods. 3 písm. d) zákona č. 277/1994 Z. z., ak odmietne poskytovanie lekárskej služby prvej pomoci.....50
- 20. Jednorazový finančný príspevok politickým väzňom** - ak nárok na poberanie jednorazového finančného príspevku politickým väzňom podľa § 3 ods. 4 zákona č. 461/2002 Z. z. o poskytnutí jednorazového príspevku politickým väzňom v znení neskorších predpisov pre dieťa po politickom väzňovi nevznikol, lebo dieťa nežije alebo nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, nemôže sa nárok príspevok pre ostatné oprávnené osoby znížiť o jeho podiel, ktorý by mu pripadol v prípade, ak by podmienky nároku na odškodnenie spĺňalo.....53
- 21. Hrubý zárobok** - pri výpočte hrubého zárobku a výšky dôchodku expertov v zahraničí nemožno postupovať podľa § 43 vyhlášky č. 149/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje postup pri výpočte hrubého zárobku a následne výšky dôchodku len u pracovníkov v zahraničí.....55

22. Zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť - od 1. augusta 2001 neexistuje právny podklad pre úpravu výšky zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť, aj keď dôchodok spolu s jeho zvýšením pre bez- vládnosť nedosahujú maximálnu hranicu dôchodku, resp. úhrnu dôchodkov, stanovenú od účinnosti zákona č. 385/2001 Z. z., t. j. sumu 8 282,- Sk mesačne.....	59
--	----

Rozhodnutia a stanoviská vo veciach trestných

U. ROZHODNUTIE

I. Formálne a materiálne podmienky pre podmiennečné zastavenie trestného stíhania sú taxatívne uvedené v § 307 ods. 1 písm. a), b) Trestného poriadku.

II. Podmienka náhrady škody, alternatívne uvedenými spôsobmi v zmysle § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, sa na rozdiel od formálnych a materiálnych podmienok uvedených v § 307 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku vyžaduje len v tých prípadoch, ak bola trestným činom spôsobená škoda, ktorej náhradu možno v zmysle § 43 ods. 2 Trestného poriadku v trestnom konaní uplatňovať, pričom sa ale nevyžaduje, aby poškodený svoj nárok v trestnom konaní uplatnil.

(Uznesenie Vyššieho vojenského súdu Trenčín z 22. novembra 2004, sp. zn. 4 To 8/2004)

Vyšší vojenský súd Trenčín podľa § 148 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol sťažnosť vojenského obvodného prokurátora proti uzneseniu Vojenského obvodového súdu v Prešove z 20. októbra 2004, sp. zn. 2T 17/04, ktorým v trestnej veci proti obvinenému voj. pov. si. T. V. podľa § 307 ods. 1 Trestného poriadku trestné stíhanie podmiennečne zastavil a určil skúšobnú dobu na 18 mesiacov.

Z o d ô v o d n e n i a :

Vojenský obvodný prokurátor Prešov podal na obvineného T. V. obžalobu, sp. zn. OPv 148/04, zo dňa 9. septembra 2004, v ktorej mu kládol za vinu, že sa mal dopustiť trestného činu útoku na verejného činiteľa podľa § 155 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť tak, že dňa 11. júla 2004 asi o 23.15 hod. na ul. kpt. Nálepku v M. po tom, ako bol hliadkou OO PZ Michalovce v zložení nstržm. M. C. a stržm. P. Č. vyzvaný, ako osoba podozrivá z poškodzovania cudzieho majetku, k preukázaniu totožnosti, pred pokusom o útek udrel päťou ľavej ruky stržm. P. Č. do pravej časti tváre a tak mu spôsobil pohmoždenie ľahkého stupňa bez práceneschopnosti.

Napadnutým uznesením súdu prvého stupňa bolo na hlavnom pojednávaní podľa § 223a ods. 1, § 307 ods. 1 Trestného poriadku trestné stíhanie

obžalovaného pre vyššie uvedený skutok podmiennečne zastavené. Podľa § 307 ods. 2 Trestného poriadku súd určil skúšobnú dobu na 18 mesiacov.

Uznesenie súdu prvého stupňa nenadobudlo právoplatnosť, pretože bolo v zákonnej lehote napadnuté sťažnosťou Vojenského obvodného prokurátora Prešov. Podľa názoru prokurátorky vojenskej prokuratúry v predmetnej trestnej veci neboli splnené všetky zákonné podmienky pre podmiennečné zastavenie trestného stíhania podľa § 307 Trestného poriadku preto, lebo vyhlásenie obžalovaného na hlavnom pojednávaní, že nemal príležitosť sa poškodenému stržm. Č. ospravedlniť, nemožno považovať za naplnenie druhej podmienky podľa § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Obžalovaný spôsobil poškodenému morálnu škodu, pričom takúto nemajetkovú ujmu mu neuhradil, neuzavrel s ním dohodu o jej úhrade a ani neurobil iné opatrenie na jej náhradu. Na základe toho navrhla, aby vyšší vojenský súd podľa § 149 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Vyšší vojenský súd podľa § 147 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia v celom rozsahu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Podmienky pre podmiennečné zastavenie trestného stíhania sú taxatívne uvedené v ustanovení § 307 ods. 1 Trestného poriadku, pričom v dôvodoch písomne podanej sťažnosti bolo inak na tieto podmienky správne poukázané vrátane toho, že ide o podmienky, ktoré sú kumulatívne (pozri spojky „a“ v tomto ustanovení). Tieto podmienky možno členiť na formálne, materiálne a podmienky spočívajúce v prejavení vôle obvineného a prípadne v aktívnom konaní obvineného. Formálna podmienka je, že musí ísť o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody neprevyšujúci päť rokov. Prejavená vôľa obvineného musí zahŕňovať priznanie k trestnému činu a súčasne musí obvinený s podmiennečným zastavením trestného stíhania súhlasiť. Obvinený taktiež musí nahradiť škodu, pokiaľ bola činom spôsobe-ná, pričom k náhrade škody postačuje aj dohoda s poškodeným o jej náhrade alebo urobenie iného potrebného opatrenia na jej náhradu. Materiálna podmienka spočíva v tom, že podmiennečné zastavenie trestného stíhania je dostačujúce pre splnenie účelu trestného konania s prihliadnutím na osobu páchateľa, jeho doterajší život a okolnosti prípadu.

Vyšší vojenský súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa v tom, že vyššie uvedené podmienky pre podmiennečné zastavenie trestného stíhania boli splnené. Obžalovaný je stíhaný pre trestný čin, kde sadzba trestu odňatia slobody je do troch rokov. K trestnému činu sa priznal a na hlavnom po-

jednávani súhlasil s podmieneným zastavením trestného stíhania. Pritom súd prvého stupňa správne skonštatoval, vzhľadom na osobu obžalovaného a okolnosti prípadu, keď prakticky došlo k jednorazovému fyzickému napadnutiu, že podmienené zastavenie trestného stíhania možno považovať za postačujúce.

Z pohľadu sťažnosti sa súd zaoberal osobitne tiež otázkou, či takémuto postupu nebránilo ustanovenie § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku týkajúce sa náhrady škody. K tomuto treba predovšetkým uviesť, že podmienka týkajúca sa náhrady škody nie je, na rozdiel od ostatných vyššie uvedených podmienok, podmienkou, ktorej splnenie sa musí vyžadovať vo všetkých prípadoch, ale len podmienkou, ktorej existencia je podmienená tým, či trestným činom bola spôsobená škoda, ktorej náhradu možno v trestnom konaní uplatňovať, pričom sa ale nevyžaduje, aby poškodený si nárok na náhradu škody v trestnom konaní aj uplatnil. Ak by totiž vo všetkých prípadoch prichádzala táto podmienka do úvahy, obvinení, ktorí by boli stíhaní pre trestné činy, ktorými nebola spôsobená škoda, by boli bezdôvodne ukrátení o možnosť podmieneného zastavenia trestného stíhania.

K predmetnému prípadu je preto nutné zvýrazniť, že pod pojmom „náhrada škody“ uvedeným v § 307 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sa má na mysli náhrada majetkovej škody v širšom zmysle, t. j. škody, o ktorej možno rozhodovať v trestnom konaní - v tzv. adhéznom konaní — § 43 ods. 2 Trestného poriadku.

V tejto súvislosti treba rozlišovať medzi všeobecným pojmom poškodeného podľa § 43 ods. 1 Trestného poriadku a poškodeným, ktorý má aj nárok na náhradu škody, ktorá mu bola trestným činom spôsobená podľa § 43 ods. 2 Trestného poriadku. Podľa § 43 ods. 1 Trestného poriadku poškodeným je osoba, ktorej bolo trestným činom ublížené na zdraví, spôsobená majetková, morálna alebo iná škoda alebo boli porušené, či ohrozené jej iné zákonom chránené práva alebo slobody. Nie každý z týchto poškodených má však súčasne nárok na náhradu škody ako subjekt adhézneho konania. Nárok na náhradu škody prichádza do úvahy v súvislosti so škodou na veciach alebo na inom majetku (majetková škoda), s bolestným, so sťažením spoločenského uplatnenia, s liečebnými nákladmi, so stratou na mzde, resp. dôchodku a pod.

V prejednávanej trestnej veci síce stržm. Č. je poškodeným v zmysle § 43 ods. 1 Trestného poriadku, pričom možno hovoriť u neho o porušení jeho práva na nedotknuteľnosť osoby, pričom jeho telesná integrita bola porušená tým, že došlo u neho k pomliaždeniu pravej strany tváre - ľahkého stupňa s dobou liečenia do dvoch dní bez potreby práceneschopnosti. Avšak ten-

to následok na zdraví nie je takého charakteru, aby bolo možné požadovať náhradu škody z titulu bolestného. Podľa § 2 ods. 2 písm. b) vyhlášky č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia v znení neskorších predpisov odškodnenie za bolesť nepatrí za zmeny v organizme, ktoré sú tak krátkodobé, že ich netreba liečiť. Ďalej podľa ods. 3 tohto ustanovenia sa bolesť neodškodňuje, ak úhrnné hodnotenie bolesti z toho istého poškodenia na zdraví nedosiahne aspoň 30 bodov (nový zákon č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia účinný od 1. augusta 2004 sa na predmetný prípad nevzťahuje, pretože podľa § 11 ods. 1 citovaného zákona na bolesť v dôsledku úrazu a iného poškodenia na zdraví, ktoré bolo spôsobené pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona sa vzťahujú doterajšie predpisy). Pritom podľa tabuľky uvedenej v prílohe vyššie uvedenej vyhlášky sa za pomliaždenie tváre stanovuje bolestné vo výške 5 bodov.

12.

ROZHODNUTIE

I. Ak pri rozhodovaní súdu v zmysle § 71 ods. 1 Trestného poriadku o predĺžení lehoty trvania väzby obvineného nad jeden rok nerozhodol senát, ale sudca, takým rozhodnutím bol porušený zákon v ustanovení § 71 ods. 1 Trestného poriadku v neprospech obvineného, lebo podľa článku 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

II. V takom prípade Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodujúci o sťažnosti pre porušenie zákona podanej v prospech obvineného nemôže vyhovieť návrhu sťažovateľa na rozhodnutie v tej časti, v ktorej navrhuje, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky po zrušení napadnutého rozhodnutia, v zmysle § 271 ods. 1 Trestného poriadku sám rozhodol vo veci a zobral obvineného do väzby, lebo zrušením rozhodnutia o predĺžení lehoty trvania väzby nastal stav, podľa ktorého lehota trvania väzby predĺžená nebola, a preto obvinený mal byť prepustený z väzby v deň po uplynutí jedného roka lehoty trvania väzby (§ 71 ods. 4 veta druhá Trestného poriadku per analog.). Navrhovaný postup na rozhodnutie podľa § 271 ods. 1 Trestného poriadku by bol v rozpore s ustanoveniami § 268 ods. 2 a § 269 ods. 2 Trestného poriadku, lebo by išlo o rozhodnutie v neprospech obvineného.

Prípadné nové rozhodovanie o väzbe sa v takom prípade musí riadiť iba režimom ustanovenia § 67 ods. 3 Trestného poriadku.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. apríla 2004, sp. zn. 5 Tz 15/2004)

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky proti právoplatnému uzneseniu Okresného súdu Bratislava V z 23. januára 2004, sp. zn. Tp 21/04, vyslovil, že týmto uznesením bol porušený zákon v ustanovení § 71 ods. 1 Trestného poriadku v neprospech obvineného J. Š. V dôsledku toho zrušil napadnuté uznesenie, ako aj rozhodnutia obsahovo nadväzujúce a obvineného prepustil z väzby.

Z o d ô v o d n e n i a :

Proti obvinenému J. Š. je vedené trestné stíhanie pre spáchanie trestných činov sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 5 Trestného zákona, poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 1 písm. a), ods. 5 písm. b) Trestného zákona a skresľovania údajov hospodárskej a obchodnej evidencie podľa § 125 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. b) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že

- 1) ako spoločník a konateľ spoločnosti S., s. r. o., ktorá vznikla 31. marca 1993 v B. so sídlom na Viedenskej ceste č. 7 a neskôr ako generálny riaditeľ a predseda predstavenstva spoločnosti S., a. s., so sídlom na rovnakom mieste, ktorá vznikla 12. februára 1999 transformáciou spoločnosti S., s. r. o., na akciovú spoločnosť, za súčasného prevzatia všetkých práv, záväzkov a pohľadávok v čase od 1. januára 1996 do 31. marca 2000 uzavrel v sídle S., a. s., v jej pobočkách na celom území Slovenskej republiky s najmenej 275 poškodenými zmluvy o pôžičke, zmluvy o kúpe a predaji zmienek spoločnosti S., a. s., na základe ktorých prijímal od poškodených finančné prostriedky v rôznej výške za účelom ich zhodnotenia a financovania zahranično-obchodnej a investičnej činnosti spoločnosti S., a. s., v celkovom objeme minimálne 318 586 621, 80 Sk; z týchto prostriedkov iba časť použil v zmysle vyššie uvedených zmlúv a záväzkov a zvyšok vo výške minimálne 92 020 004,- Sk, použil pre vlastnú potrebu; jednotlivým poškodeným spôsobil v súhrne škodu minimálne 92 020 004,- Sk;
- 2) ako predseda predstavenstva a generálny riaditeľ spoločnosti S., a. s., a súčasne predseda dozornej rady spoločnosti S. G., a. s., so sídlom v B. na Seberíniho ul. č. 1, na nezistenom mieste v B. podpísal dňa 21. januára 2000 s Ing. D. K. zmluvu o prevode akcií; na jej základe obvinený J. Š. na Ing. K. previedol 420 akcií spoločnosti S., a. s., v hodnote 33 000 000,- za sumu 1 Sk/1 ks akcie, t. j. za celkovú sumu 420,- Sk, pričom dňa 20. januára 2000 uzavrel dve zmluvy o prevzatí dlhov spoločnosti S. G., a. s., spoločnosťou S., a. s.; konal tak svojvoľne bez predchádzajúceho súhlasu orgánov spoločnosti a predajom časti majetku spoločnosti S., a. s. zmaril uspokojenie veriteľov a spôsobil škodu minimálne vo výške 33 000 000,- Sk;
- 3) ako spoločník a konateľ spoločnosti S., s. r. o., a neskôr ako generálny riaditeľ a predseda predstavenstva spoločnosti S., a. s., v čase od 1. januára 1996 do 31. marca 2000, v úmysle zakryť trestný čin sprenevery v bode 1) a zabezpečiť si neoprávnený majetkový prospech, zatajil v účtovnej evidencii spoločnosti S., a. s., finančné vklady od najmenej 15 klientov spoločnosti vo výške 13 566 000,- Sk, ďalej finančné prostriedky

získané predajom zmienek spoločnosti S., a. s., vo výške 3 093 643,- Sk a prevod 612 ks dlhopisov Fondu národného majetku Slovenskej republiky (ďalej len „FNM SR“) v hodnote 6 120 000,- Sk, všetko v objeme minimálne 22 779 643,- Sk, pričom v apríli roku 2000 vydal príkaz na prevezenie všetkých účtovných dokladov spoločnosti S., a. s., z jej priestorov v budove I. v B. na Viedenskej ceste č. 7, do prenajatej garáže patriacej spoločnosti B., a. s., v B. na Starej Vajnorskej č. 39, odkiaľ boli neskôr prevezené na neznáme miesto; svojim konaním podstatne sťažil prehľad o stave hospodárenia spoločnosti S., a. s.

Obvinený J. Š. bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu Bratislava V zo 6. februára 2003, sp. zn. 3 Nt 19/03, z dôvodov uvedených v § 67 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku s tým, že väzba začína 5. februára 2003.

Na návrh prokurátora sudca Okresného súdu Bratislava V uznesením z 22. júla 2003, sp. zn. 7 Nt 19103, predĺžil obvinenému lehotu väzby do 5. novembra 2003 a uznesením z 27. októbra 2003, sp. zn. 7 Nt 26/03, do 5. februára 2004.

Okresný prokurátor pre Bratislavu V 22. januára 2004 podal senátu Okresného súdu Bratislava V návrh na predĺženie lehoty trvania väzby obvineného J. Š. o tri mesiace.

Na základe tohto návrhu 23. januára 2004 uznesením, sp. zn. Tp 21/04, podľa ustanovenia § 71 ods. 1 Trestného poriadku sudca Okresného súdu Bratislava V obvinenému J. Š. predĺžil lehotu trvania väzby do 5. mája 2004.

Predmetné uznesenie sa stalo právoplatným 3. februára 2004, pretože obvinený, ale ani prokurátor nepodali proti nemu sťažnosť.

Proti tomuto uzneseniu podal minister spravodlivosti Slovenskej republiky sťažnosť pre porušenie zákona v prospech obvineného J. Š. Uznesenie sudcu Okresného súdu Bratislava V z 23. januára 2004 považuje za nezákonné, keďže o predĺžení lehoty trvania väzby obvineného J. Š. rozhodol namiesto senátu sudca.

Minister spravodlivosti preto navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením Okresného súdu Bratislava V zo dňa 23. januára 2004, sp. zn. Tp 21/04, bol v ustanovení § 71 ods. 1 Trestného poriadku porušený zákon v neprospech obvineného J. Š., podľa § 269 ods. 2 Trestného poriadku napadnuté uznesenie zrušil a podľa § 271 ods. 1 Trestného poriadku, sám vo veci rozhodol

a obvineného zoberal do väzby. Zároveň, podľa § 274 ods. 2 Trestného poriadku súhlasil s prejednaním veci na neverejnom zasadnutí.

Na podklade podanej sťažnosti pre porušenie zákona Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 267 ods. 1 Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sťažnosť pre porušenie zákona je dôvodná, okrem návrhu na vzatie obvineného do väzby.

Najvyšší súd mal splnené podmienky podľa § 274 ods. 2 Trestného poriadku na prejednanie veci na neverejnom zasadnutí, pretože súhlasil s tým aj obvinený J. Š.

Podľa § 2 ods. 1 Trestného poriadku nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený ináč než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.

Podľa ustanovenia § 71 ods. 1 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní sú povinné vybavovať väzobné veci prednostne a urýchlene. Väzba v prípravnom konaní a v konaní pred súdom môže trvať len nevyhnutnú dobu. Ak by väzba v prípravnom konaní presiahla šesť mesiacov a prepustením obvineného na slobodu by mohlo byť zmarené alebo sťažené dosiahnutie účelu trestného konania, môže na návrh prokurátora o ďalšom trvaní väzby do jedného roka rozhodnúť sudca a nad túto lehotu, najviac však do dvoch rokov, senát.

Podľa prvej vety článku 6 Dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Z ustanovenia odseku 1 článku 1 ústavy vyplýva, že Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. V zmysle odseku 2 citovaného článku Slovenská republika uznáva a dodržiava všeobecné pravidlá medzinárodného práva, medzinárodné zmluvy, ktorými je viazaná, a svoje ďalšie medzinárodné záväzky.

Podľa odsekov 1, 2 článku 17 ústavy osobná sloboda sa zaručuje. Nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a ne-

strannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Všeobecné sudy poskytujú ochranu plynúcu z citovaného článku ústavy tak, že postupujú v konaní súc viazané procesno-právnymi a hmotno-právnymi predpismi, dodržiavanie ktorých je garanciou práva na súdnu ochranu. Obsah práva na súdnu ochranu uvedený v či. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní. Jeho obsahom je i zákonom upravené relevantné konanie súdov Slovenskej republiky.

Každé konanie súdu, ktoré je v rozpore so zákonom, je porušením ústavou zaručeného práva na súdnu ochranu a Dohovorom garantovaného práva na spravodlivý proces, z čoho tiež vyplýva, že nemožno neprávom dosahovať právo.

Ak súd koná vo veci uplatnenia práva osoby určenej v či. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky inak ako v rozsahu a spôsobom predpísaným zákonom, porušuje ústavou zaručené právo na súdnu ochranu a Dohovorom garantované právo na spravodlivý proces.

V prípade obvineného došlo k jeho vzatiu do väzby 6. februára 2003 s tým, že lehota trvania väzby začala plynúť od 5. februára 2003. Ročná lehota trvania väzby, počas ktorej mohol predĺžiť väzbu sudca, uplynula dňom 5. februára 2004. Ak prokurátor žiadal predĺženie lehoty trvania väzby do 5. mája 2004, išlo o predĺženie nad jeden rok. Napokon, táto skutočnosť je zrejmá aj z návrhu prokurátora, pretože tento predĺženie lehoty navrhoval senátu a žiadal, aby o predĺžení lehoty trvania väzby rozhodol senát Okresného súdu Bratislava V.

Na podklade vyjadreného, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa plne stotožnil s dôvodmi uvedenými v sťažnosti pre porušenie zákona, že o predĺžení lehoty trvania väzby obvineného do 5. mája 2004, pokiaľ sa tak malo stať v súlade s jeho právami na súdnu ochranu a spravodlivý proces garantovanými Dohovorom, Ústavou Slovenskej republiky a Trestným poriadkom, už mal rozhodovať nie sudca, ale senát Okresného súdu Bratislava V.

Vzhľadom na konštatované, Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením Okresného súdu Bratislava V z 23. januára 2004, sp. zn. Tp 21/04, bol porušený zákon v ustanovení § 71 ods. 1 Trestného poriadku v neprospech obvineného J. Š. a podľa § 269 ods. 2 Trestného poriadku toto uznesenie zrušil. Súčasne zrušil aj rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad (ide pred-

všetkým o uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo 14. apríla 2004, sp. zn. Tp 371/04, pokiaľ by nadobudlo právoplatnosť, keďže jeho nadväznosť by spočívala v predĺžovaní, resp. obnovení nezákonného stavu). Najvyšší súd Slovenskej republiky, aby zabránil ďalšiemu nezákonnému obmedzovaniu osobnej slobody obvineného J. Š., rozhodol o jeho okamžitom prepustení na slobodu.

Podľa § 174 ods. 1 Trestného poriadku dozor nad zachovávaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania podľa § 157 až § 159 a v prípravnom konaní vykonáva prokurátor.

Podľa § 72 ods. 1 Trestného poriadku vyšetrovateľ, prokurátor a sudca sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca tak koná v prípravnom konaní iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie väzby (§71 ods. 1), pri rozhodovaní o návrhu prokurátora o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 2. Ak pominie dôvod väzby, musí byť obvinený ihneď prepustený na slobodu. V prípravnom konaní o tom môže rozhodnúť aj prokurátor. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh príslušnému sudcovi na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby.

K otázke pretrvávania nezákonného stavu nad rámec sťažnosti pre porušenie zákona treba poukázať i na pasivitu procesné príslušného prokurátora v predmetnej veci, keď proti zjavne nezákonnému rozhodnutiu nepodal riadny opravný prostriedok, a potom ako subjekt, aj v prípravnom konaní, vykonávajúci dozor nad zachovávaním zákonnosti, po zistení, že obvinenému bola nezákonným rozhodnutím sudcu predĺžená lehota trvania väzby, okamžite nepostupoval v intenciách citovaného ustanovenia § 174 ods. 1 Trestného poriadku v spojení s oprávnením mu vyplývajúcim zo štvrtej vety ods. 1 ustanovenia § 72 Trestného poriadku a neprepustil ihneď obvineného z väzby. Nezákonným predĺžením väzby totiž nie je možné zároveň právne účinným spôsobom konštatovať, že dôvody väzby trvajú zákonne. Z uvedeného potom á contrario vyplýva, že dôvodnosť väzby pominula. V nezákonnosti pokračovala aj prokurátorka Krajskej prokuratúry v Bratislave, ktorá 7. apríla 2004 podala návrh na ďalšie predĺženie nezákonne trvajúcej lehoty väzby a dokonca senát Okresného súdu Bratislava I uznesením zo 14. apríla 2004, sp. zn. Tp 371/04, bez procesného spisu (tento sa už v tom čase nachádzal na najvyššom súde) tomuto návrhu aj vyhovel a predĺžil nezákonne trvajúcu väzbu ešte o tri mesiace do 5. augusta 2004.

Jednoznačne pozitívne treba preto hodnotiť postup ministra spravodlivosti, že práve on s cieľom zrušiť nezákonné rozhodnutie Okresného súdu

Bratislava V z 23. januára 2004, sp. zn. Tp 21/04, využil svoje zákonné oprávnenie a v zmysle § 266 ods. 1 Trestného poriadku podal sťažnosť pre porušenie zákona, i keď by sa opodstatnene, so zreteľom na už spomínané ustanovenie § 174 ods. 1 Trestného poriadku, dal očakávať takýto krok zo strany generálneho prokurátora Slovenskej republiky.

Vo vzťahu k návrhu sťažovateľa, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky sám zobral obvineného J. Š. do väzby je nevyhnutné poukázať na to, že zrušením nezákonného rozhodnutia súdu o predĺžení lehoty trvania väzby v rámci konania o sťažnosti pre porušenie zákona, nastáva procesný stav, podľa ktorého väzba nebola 23. januára 2004 predĺžená, teda platí fikcia, že obvinený bol prepustený z väzby na slobodu 5. februára 2004.

Podľa ustanovenia § 67 ods. 1 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak sú tu konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú obavu, že:

- a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť hneď zistiť, ak nemá stále bydlisko,
- b) bude pôsobiť na svedkov alebo spoluobvinených, alebo ináč mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo
- c) že bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil.

Podľa ustanovenia § 67 ods. 2 Trestného poriadku obvinený môže byť vzatý do väzby tiež vtedy, ak je trestne stíhaný pre trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody s dolnou hranicou trestnej sadzby najmenej osem rokov, aj keď nie sú dôvody väzby dané podľa odseku 1.

Podľa ustanovenia § 67 ods. 3 Trestného poriadku, ak bol obvinený prepustený z väzby, môže byť v tej istej veci vzatý do väzby, ak

- a) je na úteku alebo sa skrýva, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, nezdržiava sa na adrese, ktorú uviedol orgánom činným v trestnom konaní, nepreberá zásielky alebo nerešpektuje príkazy orgánov činných v trestnom konaní,
- b) pôsobí na svedkov alebo spoluobvinených, alebo ináč marí objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo
- c) je obvinený pre ďalší úmyselný trestný čin,
- d) odpadne dôvod, pre ktorý bol prepustený z väzby len preto, že nastúpil do výkonu trestu odňatia slobody a sú konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú niektorý z dôvodov väzby podľa odseku 1 alebo 2.

V posudzovanom prípade treba zdôrazniť predovšetkým to, že toho istého obvineného, v tej istej veci, z tých istých dôvodov nemožno podľa § 67 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku opakovane vziať do väzby na podklade tých istých skutočností. Ak bol obvinený nezákonne vo väzbe od 5. februára 2004, resp. týmto rozhodnutím prepustený z väzby, platí zákonná fikcia po zrušení nezákonného uznesenia najvyšším súdom, že obvinený môže byť v tej istej veci vzatý do väzby iba za splnenia zákonných podmienok predpokladaných v ustanovení § 67 ods. 3 Trestného poriadku, ktoré je v pozícii *lex specialis* vo vzťahu k § 67 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku. V tejto spojitosti je nutný záver, že na opätovné vzatie už raz prepusteného obvineného do väzby podľa ustanovenia § 67 ods. 3 Trestného poriadku [okrem procesnej situácie predpokladanej pod písm. d), ktorá je v danej veci neaktuálna] nepostačuje iba obava zo skutočností predpokladaných v ustanovení § 67 ods. 1 Trestného poriadku, ale takéto skutočnosti musia už nastať. Zrejme preto sťažovateľ v podanej sťažnosti pre porušenie zákona ani neuviedol, na podklade akého ustanovenia Trestného poriadku navrhuje najvyššiemu súdu opätovne vziať obvineného do väzby.

Navyše treba ešte pripomenúť, že podanou sťažnosťou pre porušenie zákona nie je napadnuté rozhodnutie o vzatí, ale rozhodnutie o predĺžení lehoty trvania väzby, teda toto rozhodnutie je predmetom konania o mimoriadnom opravnom prostriedku pred najvyšším súdom. Minister spravodlivosti v sťažnosti pre porušenie zákona pravdepodobne opomenul, že ju podal v danej veci v prospech obvineného, pričom po zrušení nezákonného uznesenia jeho následné vzatie do väzby by bolo evidentne rozhodnutím v jeho neprospech, čo by nebolo v súlade, ale nepochybne v rozpore s ustanovením § 273 Trestného poriadku, z ktorého, aj s odkazom na § 150 ods. 1 Trestného poriadku, vyplýva, že orgán rozhodujúci o sťažnosti nemôže zmeniť rozhodnutie v neprospech osoby, ktorá sťažnosť podala, alebo len v ktorej prospech bola sťažnosť podaná. Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušením nezákonného napadnutého rozhodnutia odstránil pretrvávanie nezákonného stavu a následným vzatím obvineného do väzby by predlžoval, resp. fixoval nezákonný stav, čo by bolo nesporne v neprospech obvineného, pričom, ako je už skôr uvedené, v právnom štáte platí zásada, že právo nemožno dosahovať neprávom.

Na základe vyjadreného nemohol Najvyšší súd Slovenskej republiky v tomto smere vziať obvineného do väzby a vyhovieť tak požiadavke ministra spravodlivosti Slovenskej republiky uplatnenej v mimoriadnom opravnom prostriedku.

13. ROZHODNUTIE

I. Ak na hlavnom pojednávaní poškodené strany uplatnili nároky na náhradu škody po lehote uvedenej v § 43 ods. 2 a v § 206 ods. 2 Trestného poriadku, je povinnosťou súdu rozhodnúť podľa § 206 ods. 4 Trestného poriadku per analógiám, že poškodení už nemôžu uplatňovať nárok na náhradu škody, a to aj v prípade, ak oneskorené uplatnenie nároku bolo dôsledkom nesprávneho postupu orgánu činného v trestnom konaní. ^{*)}

II. Odvolací súd, ktorý mal na základe odvolania obžalovaných rozhodnúť vo veci v zmysle § 259 ods. 3 Trestného poriadku a napraviť napadnuté rozhodnutie vo výroku o vine, mal v celom rozsahu pominúť výrok o náhrade škody, a v prípade obžalovaných, ktorí odvolanie nepodali, mal napadnutý rozsudok zrušiť vo výroku o náhrade škody s poukazom na ustanovenie § 261 Trestného poriadku (beneficium cohaesionis), lebo dôvod, pre ktorý vôbec nebolo možné rozhodnúť o náhrade škody prospieva aj týmto obžalovaným.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. marca 2004, sp. zn. 2 Tz 32/03)

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe sťažnosti pre porušenie zákona, ktorú podal generálny prokurátor Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 27. septembra 1994, sp. zn. 4 To 309/94, vyslovil, že týmto uznesením a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 247 ods. 1 písm. b), písm. e), ods. 3 písm. c) Trestného zákona, § 228 ods. 1, § 229 ods. 2 a § 256 Trestného poriadku v neprospech obvineného I. P. V dôsledku toho zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu vo vzťahu k obvinenému I. P. a v rovnakom rozsahu aj rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves z 26. mája 1994, sp. zn. 4 T 7/94, ako aj rozhodnutia obsahovo nadväzujúce. Krajskému súdu v Košiciach prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu vo vzťahu k obvinenému I. P. znovu prejednal a rozhodol.

x) *Ustanovenia Trestného poriadku citované v právnej vete i v odôvodnení sú uvádzané v znení platnom v čase rozhodovania súdu.*

Z o d ô v o d n e n i a :

Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves z 26. mája 1994, sp. zn. 4 T 7/94, bol obvinený I. P. uznaný za vinného v bodoch 1) až 7), 9) a 10) z pokračovacieho trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 1 písm. b), písm. e), ods. 3 písm. c) Trestného zákona, v bodoch 1), 3), 10) spáchaného samostatne a v bodoch 2), 4), 5), 6), 7) a 9) spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona, v bodoch 1) až 4), 6), 7), 9), 10) aj v jednočinnom súbehu s pokračovacím trestným činom poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona, spáchaným v bodoch 1), 3) a 10) samostatným konaním a v bodoch 2), 4), 6) a 9) spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona.

Obvinený J. B. bol v bode 2) uznaný za vinného z trestného činu krádeže spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 247 ods. 1 písm. a), písm. b) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom poškodzovania cudzej veci spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2, § 257 ods. 1 Trestného zákona a obvinený I. H. v bodoch 4) až 9) za vinného z pokračovacieho trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 1 písm. b), písm. e), ods. 2 Trestného zákona, spáchaného v bode 8) samostatným konaním a v bodoch 4), 6), 7) a 9) spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 Trestného zákona v bodoch 4), 6), 7), 8) a 9) aj v jednočinnom súbehu s trestným činom poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona, spáchaným v bode 8) samostatne a v bodoch 4), 6), 7) a 9) spoločným konaním v zmysle § 9 ods. 2 Trestného zákona.

Uvedenej trestnej činnosti sa jednotliví obvinení dopustili tak, že

- 1) obvinený I. P. dňa 13. novembra 1993 v nočných hodinách v H. tyčou roztrhol mreže a vošiel do predajne potravín, odkiaľ odcudzil mäsové výrobky, rôzne druhy alkoholu, cigariet, cukrovinky, drogistický tovar a peniaze v hotovosti, čím spôsobil spoločnosti P., A. Ž., Pionierska 2352/24 škodu vo výške 16 733,56 Sk, poškodením zariadenia spôsobil uvedenej spoločnosti ďalšiu škodu vo výške 300,- Sk, pričom bol zadržaný hliadkou Obvodného oddelenia PZ Slovenskej republiky v Gelnici;
- 2) obvinený I. P. spoločne s J. B. dňa 29. mája 1993 v J. sa vlámali do objektu reštaurácie Š. O, z ktorej odcudzili rôzne druhy cigariet, alkoholu, 10 kusov magnetofónových kaziet a peniaze v hotovosti, čím spôsobili spoločnosti Š. C. J., Ing. M. D., Adlerova 11, K., škodu vo výške 3 920,- Sk, poškodením zariadenia uvedenej spoločnosti spôsobili škodu vo výške 450,- Sk, a poškodením hracieho automatu Cash Card spôsobili spoločnosti K., s. r. o., Košice škodu vo výške 1 798,- Sk;
- 3) obvinený I. P. v nočných hodinách zo dňa 16. júna na 17. júna 1993 v J. sa vlámal do reštaurácie Š. C, z ktorej odcudzil rôzne druhy potravín, al-

koholu a peniaze v hotovosti spolu v cene 620,- Sk a na zariadení spôsobil škodu vo výške 190,- Sk, všetko ku škode firmy Š. C. J., Ing. M. D., Adlerova 11, K.;

- 4) obvinený I. P. a obvinený I. H. v noci zo dňa 14. septembra na 15. septembra 1993 v S. H. po vzájomnej dohode sa vlámali do pohostinstva zv. G., z ktorého odcudzili rôzne druhy alkoholu, potravín, cigariet a peniaze v hotovosti, všetko v cene 26 104,28 Sk a poškodením zariadenia spôsobili ďalšiu škodu vo výške 350,- Sk ku škode firmy G., spol. s r. o., S. Š.;
- 5) obvinený I. P. a obvinený I. H. v noci zo dňa 1. októbra na 2. októbra 1993 v J. po vzájomnej dohode cez okienko na WC vnikli do pohostinstva Š. C, odkiaľ odcudzili cukrovinky, cigarety a peniaze, všetky v cene 661,- Sk, ku škode firmy Š. C. J., Ing. M. D., Adlerova 11, K. a vypáčili hracie automaty, z ktorých odcudzili 2 539,- Sk, ku škode firmy Ch. G., a. s. Hotel S. P.;
- 6) obvinený I. P. a obvinený I. H. v noci zo dňa 1. októbra na 2. októbra 1993 v J. po vzájomnej dohode sa vlámali do pohostinstva firmy M. A. B., Lörencova 5, K., odkiaľ odcudzili rôzne druhy alkoholu a cigariet v cene 9 862,- Sk, a na zariadení spôsobili ďalšiu škodu vo výške 529,- Sk, všetko ku škode uvedenej firmy a poškodili dva hracie automaty, čím spôsobili firme K., spol. s r. o., Kováčska 37, K. škodu vo výške 1 536,- Sk;
- 7) obvinený I. P. a obvinený I. H. v dobe od 2. októbra do 3. októbra 1993 v P. na sídlisku B. po vzájomnej dohode sa vlámali do predajne Potravín E., z ktorej odcudzili rôzne druhy potravín, alkoholu, cigariet a drogistický tovar v cene 45 142,95 Sk a na zariadení spôsobili škodu vo výške 644,- Sk, všetko ku škode firmy E., spol. s r. o., M. nad B.;
- 8) obvinený I. H. dňa 9. novembra 1993 v J. cez strechu a okienko WC vnikol do objektu reštaurácie Š. C, z ktorej odcudzil pivo, nealkoholické nápoje a peniaze v hotovosti, všetko v cene 214,- Sk, a poškodením zariadenia škodu vo výške 155,- Sk, všetko ku škode firmy Š. C. J., Ing. M. D., Adlerova 11, K.;
- 9) obvinený I. P. a obvinený I. H. v dobe od 12. septembra do 13. septembra 1993 v P. po vzájomnej dohode sa vlámali do kaviarne firmy Kaviareň B., M. Ň., P., z ktorej odcudzili rôzne druhy potravín, alkoholu, cigariet, kalkulačku v cene 5 345,30 Sk a na zariadení spôsobili škodu vo výške 760,- Sk, všetko ku škode uvedenej firmy, vylomili hrací automat zn. HV-0862, z ktorého odcudzili mince hodnote 3 539,- Sk a jeho poškodením spôsobili škodu v sume 140,20 Sk, pre firmu P., spol. s r. o., T., Kalinčiakova 5;
- 10) obvinený I. P. v dobe od 19. septembra do 20. septembra 1993 v P. sa vlámali do objektu kaviarne firmy Kaviareň B., M. Ň., P., z ktorej odcudzil

mäso, mäsové výrobky v sume 904,10 Sk a poškodením zariadenia spôsobil uvedenej firme škodu vo výške 185,- Sk a vypáčením hracieho automatu spôsobil na ňom škodu vo výške 32,55 Sk firme P., spol. s r. o. T., Kalinčiakova 5, pričom obvinený I. P. sa uvedených činov dopustil napriek tomu, že bol rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 16. apríla 1992, sp. zn. 1 T 76/92, odsúdený pre trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1, ods. 3 Trestného zákona k nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní 13 mesiacov, ktorý vykonal 11. decembra 1992 a obvinený L. H. sa uvedených činov dopustil napriek tomu, že bol rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 5. apríla 1993, sp. zn. 6 T 131/93, odsúdený pre trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1 Trestného zákona k nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní troch mesiacov, ktorý vykonal 26. júla 1993.

Za to bol obvinený I. P. odsúdený podľa § 247 ods. 3 Trestného zákona s použitím § 35 ods. 1 Trestného zákona na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 a 1/2 (štyri a pol) roka, pre výkon ktorého bol podľa § 39a ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do druhej nápravnovúchovnej skupiny.

Obvinenému J. B. bol podľa § 247 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 35 ods. 1 Trestného zákona uložený úhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 39a ods. 2 písm. a) Trestného zákona bol uvedený obvinený pre výkon uloženého trestu zaradený do prvej nápravnovúchovnej skupiny.

Obvinenému I. H. bol podľa § 247 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 35 ods. 1 Trestného zákona, uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 2 a 1/2 (dva a pol) roka, na výkon ktorého bol podľa § 39a ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do druhej nápravnovúchovnej skupiny.

Podľa § 228 ods. 1 Trestného poriadku bola obvineným uložená povinnosť nahradiť škodu spôsobenú trestným činom nasledovne:

1) obvinenému I. P. samostatne

- firme P., A. Ž., Pionierska č. 2352/24, P. vo výške 1 795,- Sk,
- firme Š. C. J., Ing. M. D., Adlerova 11, K. vo výške 810,- Sk,
- firme Kaviareň B., M. Ň, P. škodu vo výške 1 089,10 Sk,
- obchodnej spoločnosti P., spol. s r. o., Kalinčiakova 5, T. vo výške 32,55 Sk;

2) obvineným I. P. a J. B. spoločne a nerozdielne

- firme Š. C. J., Ing. M. D., Adlerova 11, K. škodu vo výške 4 370,- Sk,
- obchodnej spoločnosti K., spol. s r. o., Kováčska 37, K. vo výške 1 798,- Sk;

3) obvineným I. P. a I. H. spoločne a nerozdielne

- obchodnej spoločnosti G., spol. s r. o., S. Š. vo výške 26 454,30 Sk,
- firme Š. C. J., Ing. M. D., Adlerova 11, K. vo výške 661,- Sk,
- spoločnosti Ch. G., a. s., Hotel S. P. vo výške 2 539,- Sk,
- obchodnej spoločnosti K., spol. s r. o., Kováčska 37, K. vo výške 1 786,- Sk,
- firme M. A. B., Lôrencova 5, K. vo výške 10 391,- Sk,
- obchodnej spoločnosti E., spol. s r. o., M. nad B. vo výške 45 786,95 Sk,
- firme Kaviareň B., M. Ň., P. vo výške 6 135,30 Sk,
- obchodnej spoločnosti P., spol. s r. o., Kalinčiakova 5, T. vo výške 3 679,40 Sk;

4) obvinenému I. H. samostatne

- firme Š. C. J., Ing. M. D., Adlerova 11, K., vo výške 369,- Sk.

Podľa § 229 ods. 2 Trestného poriadku bol poškodený M. Ň. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaný na konanie o veciach občiansko-právnych.

Citovaný rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves nadobudol právoplatnosť na súde prvého stupňa vo vzťahu k obvinenému I. H.

Odvolanie, ktoré proti nemu podali v zákonnej lehote obvinení L. P. a J. B., Krajský súd v Košiciach uznesením z 27. septembra 1994, sp. zn. 4 To 309/94, ako nedôvodné podľa § 256 Trestného poriadku zamietol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky sťažnosť pre porušenie zákona v prospech obvineného I. P. Uviedol v nej, že správne zistené konanie tohto obvineného bolo súdmi oboch stupňov v rozpore so zákonom kvalifikované ako trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1 písm. b), písm. e), ods. 3 písm. c) Trestného zákona v znení zákona č. 177/1993 Z. z., pretože týmto trestným činom spôsobená škoda vo výške 115 371,19 Sk nedosahovala v čase ich rozhodovania hranicu značnej škody, ktorá vtedy predstavovala škodu vo výške najmenej 122 500,- Sk.

Preto nebolo možné právne posúdenie konania obvineného I. P. podľa § 247 ods. 1 písm. b), písm. e), ods. 3 písm. c) Trestného zákona v znení zákona č. 177/1993 Z. z. stanovujúceho sadzbu trestu odňatia slobody od dvoch do ôsmich rokov. Pri správnom použití zákona malo byť jeho konanie kvalifikované ako trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1 písm. b), písm. e), ods. 2 Trestného zákona. A potom mu mal byť ukladaný trest v rámci trestnej sadzby od šiestich mesiacov do troch rokov.

Z uvedených dôvodov generálny prokurátor Slovenskej republiky navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 268 ods. 2 Trestného poriadku vyslovil, že uznesením Krajského súdu v Košiciach z 27. septembra 1994, sp. zn. 4 To 309/94, a konaním, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v ustanoveniach § 256 Trestného poriadku, § 89 ods. 14 Trestného zákona, § 247 ods. 1 písm. b), písm. e), ods. 3 písm. c) Trestného zákona v znení zákona č. 177/1993 Z. z. a v § 2 ods. 1 písm. b) nariadenia vlády č. 53/1992 Zb. v znení nariadenia vlády č. 645/1992 Zb. v neprospech obvineného I. P.

Ďalej navrhol podľa § 269 ods. 2 Trestného poriadku napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach zrušiť (v sťažnosti pre porušenie zákona sa zrejme len nedopatrením identifikuje toto rozhodnutie uvedeného súdu ako uznesenie z 21. januára 2003, sp. zn. 6 To 347/02) a zároveň zrušiť aj jemu predchádzajúci rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves z 26. mája 1994, sp. zn. 4 T 7/94, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené obsahovo nadväzujúce, pokiaľ vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad, najmä uznesenie Okresného súdu Levice z 3. júna 2002, sp. zn. 5 Pp 54/90, a uznesenie Krajského súdu v Nitre z 26. júna 2002, sp. zn. 4 To 181/02, a podľa § 270 ods. 1 Trestného poriadku Okresnému súdu Spišská Nová Ves prikázať, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal, na základe sťažnosti pre porušenie zákona podľa § 267 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, správnosť výroku napadnutého uznesenia, ktorý sa dotýka obvineného I. P., ako aj konanie, ktoré tejto časti rozhodnutia predchádzalo a zistil, že zákon bol porušený v neprospech obvineného z dôvodov, na ktoré správne poukázal generálny prokurátor v podanom mimoriadnom opravnom prostriedku a navyše aj preto, že bolo nesprávne rozhodnuté o uplatnených nárokoch na náhradu škody, ktorý dôvod v zmysle § 261 Trestného poriadku spoločne prospieva aj obvineným J. B. a I. H., ktorých sa podaná sťažnosť pre porušenie zákona nedotýka.

Skutkové zistenia prvostupňového a odvolacieho súdu, z ktorých vyplýva, že čiastkovými útokmi pokračovacieho trestného činu krádeže, spáchanými v dobe od 29. mája 1993 do 13. novembra 1993, spôsobil obvinený I. P. na cudzom majetku škodu vo výške 115 371,19 Sk, sú správne.

Trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 1 písm. b), písm. e), ods. 3 písm. c) Trestného zákona v znení účinnom v čase spáchania činu a v dobe rozhodovania súdov oboch stupňov sa dopustil ten, kto si prisvojil cudziu vec tým, že sa jej zmocnil, čin spáchal vlámaním, bol za taký čin v posled-

ných dvoch rokoch potrestaný a ak spôsobil takým činom značnú škodu alebo iný obzvlášť závažný následok.

Podľa § 89 ods. 14 Trestného zákona v znení účinnom do 1. októbra 2004, keď nadobudol účinnosť zákon č. 248/1994 Z. z., ktorým bolo, okrem iného, novelizované aj uvedené ustanovenie, sa značnou škodou rozumela suma dosahujúca najmenej päťdesiatnásobok najnižšej mesačnej mzdy ustanovenej všeobecne záväznými právnymi predpismi.

V dobe od 11. februára 1992 do 29. októbra 1993 podľa § 2 ods. 1 písm. b) nariadenia vlády Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 53/1992 Zb. o minimálnej mzde v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 645/1992 Zb. bola najnižšia mesačná mzda 2 200,- Sk a v dôsledku toho značnou škodou škoda vo výške najmenej 110 000,- Sk. Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 248/1993 Z. z., ktoré nadobudlo účinnosť 30. októbra 1993 bola ustanovená najnižšia mesačná mzda vo výške 2 450,- Sk, a preto od uvedeného okamihu, vzhľadom na ustanovenie § 89 ods. 14 Trestného zákona, bolo možné považovať za značnú škodu škodu vo výške najmenej 122 500,- Sk.

Páchanie pokračovacieho trestného činu krádeže obvineným I. P. bolo ukončené 13. novembra 1993. Z toho je zrejmé, že tak v čase spáchania tohto trestného činu, a potom aj v dobe rozhodovania súdov oboch stupňov nemohla dosiahnuť spôsobená škoda hranicu značnej škody. V dôsledku toho neprichádzalo do úvahy posúdenie konania obvineného I. P. ako trestného činu krádeže podľa § 247 ods. 1 písm. b), písm. e), ods. 3 písm. c) Trestného zákona, ale správne mal byť jeho čin kvalifikovaný ako trestný čin krádeže podľa § 247 ods. 1, písm. b), písm. e), ods. 2 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s trestným činom poškodzovania cudzej veci podľa § 257 ods. 1 Trestného zákona, spáchaný sčasti samostatne, sčasti spoločným konaním v zmysle § 9 ods. 2 Trestného zákona.

Pri tomto právnom posúdení mu mohol byť ukladaný, podľa § 35 ods. 1 Trestného zákona vzhľadom na trestnú sadzbu uvedenú v § 247 ods. 2 Trestného zákona v znení účinnom v čase spáchania činu a rozhodovania prvostupňového i druhostupňového súdu, úhrnný trest odňatia slobody v maximálnej výmere tri roky.

V dôsledku uvedeného pochybenia vo výroku o vine je potom nezákonný aj uložený trest odňatia slobody.

Pokiaľ by bol Krajský súd v Košiciach dôsledne splnil revíziu povinnosť, vyplývajúcu mu z ustanovenia § 254 ods. 1 Trestného poriadku, mal z podnetu odvolania obvineného I. P. odstrániť vyčítané pochybenia, ktorých sa

dopustil súd prvého stupňa, a to postupom podľa § 259 ods. 3 Trestného poriadku, pre uplatnenie ktorého boli splnené všetky tam uvedené zákonné podmienky.

Okrem nápravy nezákonného rozhodnutia vo výroku o vine u obvineného I. P., ktorú bolo možné vykonať iba zrušením rozsudku súdu prvého stupňa v celom rozsahu, mal odvolací súd venovať osobitnú pozornosť aj rozhodnutiu o uplatnených nárokoch na náhradu škody, ktoré je podľa zistenia najvyššieho súdu takisto nezákonné, a to u všetkých troch obvinených.

Podmienkou rozhodovania o náhrade škody v adhéznom konaní podľa právnej úpravy účinnej v dobe rozhodovania okresného súdu bolo riadne a včasné uplatnenie nároku na náhradu škody poškodeným, t. j. najneskôr na hlavnom pojednávaní pred začatím dokazovania (§ 43 ods. 2 Trestného poriadku), resp. v prípade neustanovenia sa poškodeného na hlavné pojednávanie prečítanie takého návrhu poškodeného, obsiahnutého už v spise predsedom senátu (§ 206 ods. 2 Trestného poriadku).

V posudzovanej veci sa naznačeným spôsobom nepostupovalo, lebo podľa obsahu zápisníc o hlavnom pojednávaní predseda senátu okresného súdu neprečítal žiadne návrhy poškodených na náhradu škody. Pokiaľ ide o niektorých poškodených (napr. A. Ž., M. Ň.), ktorí sa na hlavné pojednávanie dostavili, títo návrhy na náhradu škody urobili až v priebehu ich výsluchu ako svedkov.

Takéto návrhy boli urobené až po lehote uvedenej v § 43 ods. 2 a v § 206 ods. 2 Trestného poriadku, a preto okresný súd mal o takto oneskorene podaných nárokoch na náhradu škody rozhodnúť podľa § 206 ods. 4 Trestného poriadku per analógiám, že poškodený už nemôže uplatňovať nárok na náhradu škody, a to aj v prípade, že toto oneskorené uplatnenie bolo dôsledkom nesprávneho postupu orgánu činného v trestnom konaní, v danom prípade predsedu senátu, ktorý sa po prednesení obžaloby nespýtal prítomných poškodených, či navrhujú, aby bola obvineným I. P., J. B. a I. H. uložená povinnosť nahradiť škodu a v akom rozsahu a tiež neprečítal návrhy neprítomných poškodených zo spisu.

Z uvedeného vyplýva, že Krajský súd v Košiciach, ako súd odvolací, mal v prípade nového rozhodnutia u obvineného I. P. podľa § 259 ods. 3 Trestného poriadku celkom pominiť výrok o náhrade škody a rovnako tak ako nezákonný ho mal zrušiť aj v prípade obvineného J. B., a to na podklade jeho odvolania, ktoré bolo v tejto časti dôvodné a v prípade obvineného I. H., ktorý odvolanie proti rozsudku okresného súdu nepodal, mal tento rozsudok zrušiť vo výroku o náhrade škody vzhľadom na ustanovenie § 261 Trestného

poriadku, lebo dôvod, pre ktorý vôbec nebolo možné rozhodnúť o náhrade škody prospieva aj tomuto obvinenému a je spoločný pre všetkých obvinených, teda aj pre tých, ktorí odvolanie nepodali.

V dôsledku zistených pochybení vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky porušenie zákona v neprospech obvinených I. P. v rozsahu, ktorý je uvedený vo výrokovvej časti tohto uznesenia najvyššieho súdu a ďalej postupoval tak, že podľa § 269 ods. 2 Trestného poriadku zrušil sťažnosťou pre porušenie zákona napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach vo vzťahu k obvinenému I. P. v celom rozsahu. V rovnakom rozsahu zrušil u tohto obvineného aj rozsudok Okresného súdu Spišská Nová Ves z 26. mája 1994, sp. zn. 4 T 7/94, a tiež všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na zrušené rozhodnutia a podľa § 270 ods. 1 Trestného poriadku keďže niet dôvodu vec vracať až Okresnému súdu Spišská Nová Ves, Krajskému súdu v Košiciach prikázal, aby vec vo vzťahu k obvinenému I. P. v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

O podanej sťažnosti pre porušenie zákona mohol najvyšší súd rozhodnúť na neverejnom zasadnutí podľa § 274 ods. 2 Trestného poriadku, lebo zistené porušenie zákona v neprospech obvineného I. P., ktorého výlučne sa týkal podaný mimoriadny opravný prostriedok malo za následok zrušenie celého napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k tomuto obvinenému a postup podľa § 270 ods. 1 Trestného poriadku.

Pokiaľ ide o obvineného J. B., o odvolaní ktorého rozhodol Krajský súd v Košiciach tým istým uznesením, proti ktorému bola podaná sťažnosť pre porušenie zákona v prospech obvineného I. P., musel najvyšší súd pre zistený nesprávny postup pri rozhodovaní o uplatnených nárokoch na náhradu škody vzhľadom na ustanovenie § 269 ods. 2 Trestného poriadku, posledná veta urobiť zmenu napadnutého uznesenia aj v prospech obvineného J. B., a to primeranou aplikáciou ustanovenia § 261 Trestného poriadku v tom zmysle, že vo vzťahu k tomuto obvinenému zrušil napadnuté uznesenie Krajského súdu v Košiciach potiaľ, pokiaľ odvolanie obvineného J. B. bolo zamietnuté aj čo sa týka výroku o náhrade škody v rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 26. mája 1994, sp. zn. 4 T 7/94.

Keďže Krajskému súdu v Košiciach bolo prikázané, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol vo vzťahu k obvinenému I. P., zmena napadnutého uznesenia u obvineného J. B. v dôsledku použitia § 261 Trestného poriadku v súvislosti s konaním o podanej sťažnosti pre porušenie zákona podanej v prospech obvineného I. P. vyžaduje, aby odvolací súd nápravu chybného rozsudku prvého stupňa vo výroku o náhrade škody urobil aj vo vzťahu k obvinenému J. B.

Opätovné prejednávanie predmetnej trestnej veci napokon bude dôvodom pre obligatórny postup podľa § 261 Trestného poriadku vo vzťahu k obvinenému L. H. a z podnetu odvolania obvineného I. P. bude musieť krajský súd rozhodnúť o chýbajúcom výroku podľa § 261 Trestného poriadku u obvineného I. H. (§ 270 ods. 2 Trestného poriadku).

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Rozhodnutia a stanoviská vo veciach občianskoprávných, obchodných a správnych

14. ROZHODNUTIE

O neoprávnené zadržíavanie v zmysle ustanovenia § 126 Občianskeho zákonníka nejde, ak vec zadržíava colný úrad na základe vykonateľného rozhodnutia o zaistení tovaru v zmysle § 80 písm. a) bodu 3 zákona č. 180/1996 Z. z. v znení platnom do 30. júna 2001 v spojení s § 43 ods. 1 písm. b) Správneho poriadku.

V konaní o vydanie vecí súd nemôže preskúmavať správnosť rozhodnutia správneho orgánu o zaistení vecí; týmto rozhodnutím je viazaný podľa ustanovenia § 135 ods. 2 O. s. p. a je povinný z neho vychádzať.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. septembra 2002, sp. zn. 5 Cdo 132/2000)

Žalobkyňa žalobou podanou na okresnom súde 18. apríla 1997 sa domáhala, aby žalovanému podľa § 126 Občianskeho zákonníka bola uložená povinnosť vydať jej motorové vozidlo zn. Citroen, typ AX NR E 544 82158 bielej farby, evidenčné číslo 29-42, rok výroby 1990, ktorého je vlastníčkou. Uviedla, že žalovaný porušil celý rad ustanovení zákona č. 461/1992 Zb. pri zabezpečovaní zaplataenia dovozného cla z predmetného vozidla spoločnosťou EAST-WEST LEASING, a. s., s ktorou uzavrela zmluvu o kúpe najatej veci, a potom jej protiprávne odobral auto a v protiklade k platnému právu tak jej bolo, ako vlastníčke auta, celkom znemožnené s vecou disponovať. Žalobkyňa sa preto domáhala ochrany svojho vlastníckeho práva.

Okresný súd Nové Zámky rozsudkom z 1. apríla 1998, č. k. 12 C 56/97-94, žalobe vyhovel. Vychádzal zo zistenia, že žalobkyňa sa na základe uzavretej leasingovej zmluvy z 24. decembra 1992 a splnením podmienok v nej uvedených stala výlučnou vlastníčkou predmetného motorového vozidla, čo bolo potvrdené aj rozsudkom bývalého Obvodného súdu Bratislava I. Súd prvého stupňa z toho vyvodil, že odňatím vozidla žalovaný zasiahol do vlastníckeho práva žalobkyne, a preto je povinný toto motorové vozidlo žalobkyni vydať.

Krajský súd v Nitre na odvolanie žalovaného rozsudkom z 30. marca 2000 rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalobu zamietol, keď sa nestotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa.

Uviedol, že predmetné motorové vozidlo bolo žalobkyni zaistené podľa § 80 písm. a) bodu 3 zákona č. 180/1996 Z. z., lebo pre nezaplataenie colného

dlhu nemohlo byť prepustené do voľného obehu, preto zo strany žalovaného nešlo o neoprávnené zadržovanie veci vlastnícky patriacej žalobkyni. Dôvodom držania veci je zaistenie tovaru na základe rozhodnutia vydaného v správnom konaní, a preto žalobný návrh žalobkyne na ochranu vlastníckeho práva v zmysle § 126 Občianskeho zákonníka nebol dôvodný a ako taký ho odvolací súd zamietol.

Proti tomuto rozsudku podala dovolanie žalobkyňa, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 238 ods. 1 O. s. p. a dôvodnosť z ustanovenia § 241 ods. 2 písm. d) O. s. p., t. j. že rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Vyčítala odvolaciemu súdu, že nerešpektoval právoplatný rozsudok okresného súdu, ktorým jej bolo určené vlastnícke právo k spornému motorovému vozidlu, ani to, že práve žalovaný porušil celý rad príslušných ustanovení colných predpisov a zaistením motorového vozidla spôsobil škodu nielen na jej majetku, ale i štátu. Žalobkyňa preto navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalovaný sa na dovolanie žalobkyne písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) proti rozsudku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 238 ods. 1 O. s. p.), prejednal vec bez nariadenia pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.) a dospel k záveru, že dovolanie nie je dôvodné.

Z o d ô v o d n e n i a :

Z ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný tak rozsahom dovolania, ako aj uplatneným dovolacím dôvodom vrátane jeho obsahového vymedzenia. Obligatorne sa zaoberá len vadami konania v zmysle § 242 ods. 1 vety druhej, ktoré však dovolateľkou namietané neboli a ani zo spisu nevyplývajú.

Pokiaľ žalobkyňa v dovolaní namietala, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci [§ 241 ods. 2 písm. d) O. s. p.] treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie veci môže spočívať v tom, že odvolací súd použil na správne zistený skutkový stav nesprávny právny predpis, alebo ak správne použitý právny predpis nesprávne vyložil, prípadne v tom, že zo skutočností dostatočne preukázaných vyvodil nesprávne právne závery. V prejednávanej veci o takýto prípad nejde.

Podľa § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje, hlavne sa môže domáhať vydania veci na tom, kto mu ju neprávnom zadržáva.

V danom prípade colný úrad zadržiuva predmetné motorové vozidlo na základe rozhodnutia o zaistení tovaru, vydaného podľa § 80 písm. a) bod 3 zákona č. 180/1996 Z. z. Colného zákona v znení platnom do 30. júna 2001 v spojení s § 43 ods. 1 písm. b) Správneho poriadku, podľa ktorých colný úrad môže vykonať potrebné opatrenia, vrátane predaja tovaru, aby zabránil nedovolenému nakladaniu s tovarom, ak nemohol byť tovar prepustený preto, že platby alebo zabezpečenie colného dlhu, ktoré sa majú vzhľadom na dovozné clo, prípade vývozné clo uskutočniť, neboli v určenej lehote uskutočnené. Toto rozhodnutie o odňatí motorového vozidla bolo potvrdené Colným riaditeľstvom Slovenskej republiky 20. februára 1997, ktoré sa stalo právoplatným a vykonateľným, keďže žalobkyňa už voči nemu nepodala ďalší opravný prostriedok, či žalobu podľa § 244 a nasl. O. s. p.

Dovolací súd preto dospel k správne mu záveru, že pokiaľ je sporné motorové vozidlo zadržiuvané colným úradom podľa vykonateľného rozhodnutia o zaistení tovaru v zmysle citovaných ustanovení colného zákona, nie je skutočne splnený základný predpoklad ustanovenia § 126 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t. j. že žalovaný neoprávnene zasiahol do vlastníckeho práva žalobkyne, lebo zaistenie motorového vozidla v prejednávanej veci nemožno kvalifikovať ako vec neprávom zadržiuvanú. Súd pritom v konaní o vydanie veci podľa § 126 Občianskeho zákonníka nemôže preskúmať správnosť rozhodnutia správneho orgánu o zaistení veci, pretože týmto rozhodnutím je v zmysle ustanovenia § 135 ods. 2 O. s. p. viazaný a je povinný vychádzať z jeho účinkov. Zákonnosť tohto rozhodnutia by mohla byť preskúmaná len v správnom súdnictve.

Rozsudok odvolacieho súdu je teda z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu [§ 241 ods. 2 písm. d) O. s. p.] správny, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobkyne zamietol (§ 243b ods. 1 prvá časť vety O. s. p.).

V dovolacom konaní úspešnému žalovanému vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobkyňi, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 4 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd mu však napriek tomu nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, pretože mu v tomto konaní nevznikli žiadne trovy.

15. ROZHODNUTIE

O prekážku veci rozsúdenej podľa § 159 ods. 3 O. s. p. nejde, ak predchádzajúcim rozsudkom bola určujúca žaloba zamietnutá bez toho, aby súd záväzne posúdil existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi konania. O takýto prípad nejde ani vtedy, ak predchádzajúcim rozsudkom bola žaloba zamietnutá iba z dôvodu, že žalobcovia sa pôvodnou žalobou domáhali určenia spoluvlastníctva k nehnuteľnosti v iných podieloch, než ktoré im v skutočnosti patria.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. novembra 2003, sp. zn. 2 Cdo 105/03)

V konaní pôvodne vedenom proti žalovanému 1) o vydanie bezdôvodného obohatenia žalobcovia písomným podaním z 18. mája 1999 rozšírili žalobu o výrok, ktorým sa domáhali určiť, že sú vlastníkami pozemku pare. č. 182 - ostatná plocha vo výmere 7 242 m², a to žalobca 1) v 2/3-inách a žalobkyňa 2) v 1/3-ine. Zároveň navrhli, aby v zmysle § 92 ods. 1 O. s. p. súd pripustil vstup obce D. do konania na strane žalovaného. Zmenu žaloby jej rozšírením o ďalší výrok a vstup obce D. do konania Okresný súd Topoľčany pripustil uznesením z 24. septembra 1999. Následne rozsudkom z 27. septembra 1999, č. k. 10 C 187/96-154, žalobe proti žalovanému 1) o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovel, žalobu v časti o určenie vlastníckeho práva žalobcov k pare. KN č. 182 v kat. úz. D. zamietol a zároveň rozhodol o súdnom poplatku a o náhrade trov konania. Svoj zamietajúci výrok odôvodnil tým, že žalobe nebolo možné vyhovieť, lebo žalobcovia žiadali určiť vlastnícke právo v iných podieloch, než v akých pozemok v skutočnosti vlastní.

Na odvolanie žalovaného 1) proti uvedenému rozsudku v časti týkajúcej sa vydania bezdôvodného obohatenia Krajský súd v Nitre uznesením z 29. novembra 2000, sp. zn. 7 Co 431/99, rozsudok v napadnutej časti a vo výroku o trovách konania zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vo výroku, ktorým bol zamietnutý návrh na určenie vlastníckeho práva žalobcov, rozsudok súdu prvého stupňa nadobudol právoplatnosť.

V ďalšom konaní žalobcovia opätovne navrhli pripustiť obec D. do konania na strane žalovaného a rozšírili svoj návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia, smerujúci voči žalovanému 1) o určenie, že sú vlastníkami po-

zemku pare. č. 182 - ostatná plocha vo výmere 7 242 m² v kat. úz. D. v podieloch: žalobca 1) v 2/3-inách a žalobkyňa 2) v 1/3-ine. Žalobcovia uviedli, že majú naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva, pretože v katastri je doteraz vedený ako vlastník Čsl. štát - MNV D. Treba zosúladiť tento stav so stavom skutočným. Pokiaľ označili za žalovaného obec D., jej pasívnu legitimáciu vyvodili z ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, podľa ktorého do majetku obcí prešli veci vo vlastníctve Československého štátu v správe bývalých národných výborov.

Okresný súd Topoľčany uvedenú zmenu žaloby o opätovný vstup obce D. do konania pripustil uznesením vyhláseným na pojednávaní 19. júna 2001 a rozsudkom zo 6 júla 2001, č. k. 10 C 187/96-200, žalobe v celom rozsahu vyhovel a rozhodol o trovách konania.

Rozsudok súdu prvého stupňa napadli odvolaním obaja žalovaní. Nato Krajský súd v Nitre rozsudkom z 23. októbra 2002, sp. zn. 7 Co 388/01, napadnutý rozsudok vo výroku o určení vlastníckeho práva vo vzťahu k žalovanému 2) potvrdil a vo zvyšku rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd sa stotožnil s právnymi závermi súdu prvého stupňa, že zápis v LV č. 1, kat. úz. D. ohľadne vlastníka pare. č. 182 nie je hodnoverný, pretože rozhodnutie ONV zo 17. októbra 1987 č. Fin. 4-189/87 bolo vydané v rozpore s vtedy platnými predpismi; toto rozhodnutie nenadobudlo právoplatnosť, a preto nemohlo spôsobiť prechod vlastníctva na štát a vlastníctvo na tento subjekt neprešlo ani na základe kúpnopredajnej zmluvy č. 78/88, lebo táto sa vôbec netýkala parcely č. 182; pasívna legitimácia žalovanej obce vyplýva zo zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí a nemožno ju spochybníť len preto, že neexistuje delimitačný protokol o odovzdaní nehnuteľnosti štátu žalovanej 2), je daný naliehavý právny záujem žalobcov na určení ich vlastníckeho práva, keď v katastri je stále zapísaný ako vlastník pare. č. 182 neexistujúci subjekt Čsl. štát - MNV D. a že vlastníckymi spornej nehnuteľnosti sú žalobcovia, ktorí nadobudli tento majetok dedením po R. B. na základe rozhodnutia býv. Štátneho notárstva v Topoľčanoch, sp. zn. D 529/82, a po P. B. na základe rozhodnutia Okresného súdu Topoľčany, sp. zn. 3 D 160/92.

Odvolací súd v podrobnostiach poukázal na odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, z ktorého vyplýva, že tento súd nepovažoval svoj predchádzajúci rozsudok z 27. septembra 1999, č. k. 10 C 187/96-154, v časti o určení vlastníctva k pare. č. 182 za prekážku rozsúdenej veci, lebo ním žaloba bola zamietnutá len z dôvodu nesprávneho vyčíslenia spoluvlastníckych podielov žalobcov.

Vo výrokoch týkajúcich sa vydania bezdôvodného obohatenia a náhrady trov konania odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie,

Proti uvedenému rozsudku v časti, ktorou bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, podala žalovaná 2) dovolanie. Žiadala v ňom, aby dovolací súd predmetný rozsudok v napadnutej časti zrušil a podľa § 243b ods. 3 O. s. p. rozhodol tiež o zastavení konania o nároku na určenie vlastníckeho práva žalobcov k pare. č. 182, kat. úz. D. Dovolateľka uviedla, že o nároku žalobcov na určenie ich vlastníckeho práva k pare. č. 182 v kat. úz. D. bolo už prv právoplatne rozhodnuté; ich žaloba bola rozsudkom Okresného súdu Topoľčany z 27. septembra 1999, č. k. 10 C 187/96-154, právoplatne zamietnutá. Ak napriek tomu súdy o tomto nároku opätovne konali a rozhodli, trpí ich konanie a rozhodnutie vadou podľa § 237 písm. c) O. s. p., ktorá zakladá dôvod prípustnosti dovolania a tiež dôvod pre zrušenie nesprávneho rozhodnutia odvolacieho súdu. V tejto súvislosti dovolateľka vyslovila názor, že z hľadiska posúdenia prekážky rozsúdenej veci je právne irelevantné, v akých podieloch žiadali žalobcovia určiť vlastnícke právo. Je rozhodujúce iba to, že ich žaloba o určenie vlastníckeho práva bola právoplatne zamietnutá. Vec preto nemohla byť prejednávaná znova.

Ako ďalší dôvod prípustnosti dovolania žalovaná obec uviedla vadu podľa § 237 písm. b) O. s. p., za ktorú považovala nedostatok jej vecnej legitímácie, keď neexistuje žiadny delimitačný protokol, ktorým by vlastnícke právo k pare. č. 182 z bývalého Čsl. štátu prešlo na ňu.

Žalobcovia v písomnom podaní, ktoré došlo súdu 28. júla 2003, navrhli dovolanie žalovanej 2) odmietnuť. Poukázali na to, že návrh, ktorý Okresný súd Topoľčany rozsudkom zo dňa 27. septembra 1999, č. k. 10 C 187/96-154, právoplatne zamietol, nie je zhodný s ich neskorším návrhom. Pokiaľ ide o ďalší dovolací dôvod, uviedli, že žalovaná zamieňa nesprávne spôsobilosť byť účastníkom konania s pasívnou legitímáciou, preto ani prípadný ňou deklarovaný nedostatok pasívnej legitímácie by nemohol viesť k vyhovneniu dovolaniu. Navyše dodali, že žalovaná obec nepochybne je v spore pasívne legitimovaná z dôvodov vyplývajúcich tak z rozsudku súdu prvého stupňa, ako aj z rozsudku odvolacieho súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania, skúmal ďalej, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie žalovanej nie je prípustné.

Z o d ô v o d n e n i a :

V zmysle ustanovenia § 236 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, len pokiaľ to zákona pripúšťa.

Občiansky súdny poriadok prípustnosť dovolania upravuje v § 237 až § 239. V § 237 taxatívne vypočítava dôvody, pre ktoré možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho formu a tiež bez ohľadu na povahu predmetu sporu, v § 238 ustanovuje ďalšie prípady prípustnosti dovolania proti rozsudkom odvolacieho súdu a v § 239 prípady prípustnosti dovolania proti uzneseniam odvolacieho súdu,

V danej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. Podľa § 238 O. s. p. je dovolanie proti rozsudku prípustné, ak bol ním zmenený rozsudok súdu prvého stupňa (ods. 1) a proti potvrdzujúcemu rozsudku vtedy, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho rozsudku, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu [ods. 3 písm. a)], alebo ak potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým bolo rozhodnuté inak než v prvšom rozsudku, pretože súd prvého stupňa bol viazaný právnym názorom súdu, ktorý prvšie rozhodnutie zrušil [ods. 3 písm. b)]. Ďalej sa dovolanie pripúšťa podľa ustanovenia § 238 ods. 2 O. s. p. aj proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného už raz v tejto veci.

Dovoláním žalovanej napadnutým rozsudkom odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa, ktorému iný jeho rozsudok o uplatnenom nároku na určenie vlastníctva žalovaných k pozemku pare. č. 182, kat. úz. D. v podieloch 2/3-iny a 1/3-na nepredchádzal. Odvolací súd pritom prípustnosť dovolania nevyslovil. Je teda zrejmé, že prípustnosť dovolania z ustanovení § 238 O. s. p. nie je možné vyvodíť. Dovolací súd preto skúmal ďalej, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p., t. j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti byť účastníkom konania, o prípad nedostatku riadneho zastúpenia procesné nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať alebo o rozhodovanie vylúčeným sudcom, či konania súdom nesprávne obsadeným. Existenciu takýchto procesných väd ale odvolací súd nezistil.

Predovšetkým treba uviesť, že nemožno prisvedčiť žalovanej 2), že je daný dôvod prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. b) O. s. p. V konaní totiž nevystupoval žiadny taký subjekt, ktorý nemal spôsobilosť byť účastníkom konania. Spôsobilosť byť účastníkom konania podľa § 19 O. s. p. má

ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti (tzv. právnu subjektivitu); ten, kto túto spôsobilosť nemá, môže byť účastníkom občianskeho súdneho konania len vtedy, ak mu ju zákon priznáva. Podľa hmotného práva (§ 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka) spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby. Takou osobou je v zmysle § 18 ods. 2 písm. c) Občianskeho zákonníka a § 1 ods. 1 zákona č. 36/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov aj obec, ktorá má tak spôsobilosť byť účastníkom konania. Žalovaná nesprávne zamieňa spôsobilosť byť účastníkom konania s vecnou legitimáciou, ktorá so zreteľom na hmotné právo určuje, kto je nositeľom uplatneného práva alebo povinnosti v konkrétnom prípade. Žalovaná vlastne tvrdí, že v spore nie je pasívne legitimovaná. Aj keby to bola pravda, nezakladal by nedostatok jej pasívnej legitímácie dôvod prípustnosti dovolania podľa písm. b) § 237 O. s. p. a ani podľa iného ustanovenia tohto paragrafu.

Dovolací súd nesúhlasí ani s ďalšou námietkou uvedenou v dovolaní, že tu bola prekážka právoplatne rozhodnutej veci, teda vada podľa § 237 písm. d) O. s. p.

Prekážka *res iudicata* (právoplatne rozhodnutej veci), ktorá vylučuje, aby súd vec znova prejednal, je vyslovená v ustanovení § 159 ods. 3 O. s. p. K jej porušeniu dôjde vtedy, ak sú súčasne splnené tri podmienky:

1. začne sa opätovne konať, hoci už bolo vo veci právoplatne rozhodnuté,
2. začne sa opätovne konať medzi tými istými účastníkmi a
3. o tej istej veci.

Za tú istú vec v zmysle § 159 ods. 3 O. s. p. treba v novom konaní považovať ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod vyplývajúci z totožného skutkového stavu. Pokiaľ ide o rozhodnutie o určovacej žalobe [§ 80 písm. c) O. s. p.] pre posúdenie toho, či zakladá prekážku rozsúdenej veci, bude rozhodujúci aj právny stav záväzne určený jeho obsahom. Ak rozhodnutie vyznie tak, že podľa neho právo alebo právny vzťah, prípadne povinnosť existuje (neexistuje), je tým daná prekážka *res iudicata* pre novú určovaciu žalobu. Ak ale určovacia žaloba bola zamietnutá bez toho, aby súd záväzne posúdil existenciu právneho vzťahu medzi účastníkmi, nejde o rozhodnutie, ktoré by zakladalo prekážku rozsúdenej veci podľa § 159 ods. 1 O. s. p. O taký prípad ide aj v preskúmanej veci, nakoľko rozsudkom Okresného súdu Topoľčany z 27. septembra 1999, č. k. 10 C 187/96-154, bola žaloba o určenie vlastníckeho práva k pozemku *pare. č. 182 kat. úz. D.* zamietnutá len z dôvodu, že „návrh žalobcov sa nezhodoval so skutočným stavom, keď žalobca 1) je spoluvlastníkom predmetnej nehnuteľnosti v podiele 2/3-ín a žalobkyňa 2) v podiele 1/3-iny,

avšak vlastnícke právo žiadali určiť u žalobcu 1) v podiele 2/3-ín a u žalobkyne 2) v podiele 1/3-íny". Týmto rozhodnutím teda súd nerozhodol o tom, že žalobcom neprislúcha vlastnícke právo. Nimi tvrdené právo na základe skutočností v žalobe uvedených vlastne ani nepreskúmal, čo je zrejme z odôvodnenia rozhodnutia. Nemožno preto vyvodiť, že označený rozsudok je takým rozhodnutím o veci, ktoré by bránilo prejednaniu novej žalobe o určenie vlastníckeho práva k tej istej nehnuteľnosti.

Na základe uvedeného možno konštatovať, že dovolateľkou tvrdené vady konania nie sú dané. A nakoľko dovolací súd nezistil ani existenciu iných vád uvedených v § 237 O. s. p. a prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť ani z ustanovení § 238 O. s. p., dovolací súd dovolanie žalovanej odmietol podľa § 243b ods. 4 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p., a to bez toho, aby sa zaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

16.

ROZHODNUTIE

Konanie o nároku zdravotnej poisťovne na náhradu nákladov vynaložených za poskytnutú zdravotnú starostlivosť vyplývajúci z ustanovenia § 57 ods. 1 zákona č. 279/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov je konaním vo veci zdravotného poistenia a v zmysle ustanovenia § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov je oslobodené od súdneho poplatku.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. júna 2004, sp. zn. 5 Cdo 29/2004)

Krajský súd v Žiline uznesením z 23. septembra 2003, sp. zn. 8 Co 194^03, potvrdil uznesenie Okresného súdu Čadca z 15. apríla 2003, č. k. 5 C 195/02-49, ktorým bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za odvolanie 1 035,- Sk. Zároveň samostatným výrokom pripustil proti svojmu uzneseniu dovolanie. Výrok o pripustení dovolania odôvodnil tým, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, a to v otázke, či konanie, predmetom ktorého je nárok zdravotnej poisťovne na náhradu vynaložených nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť v zmysle ustanovenia § 57 ods. 1 zákona č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní (ďalej len „zákon o zdravotnom poistení“), je oslobodené od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“). Sám túto otázku riešil tak, že takéto konanie ako konanie druhotné nie je oslobodené od súdneho poplatku, pretože nejde o konanie vo veci poskytovania zdravotnej starostlivosti majúcej základ v primárnom vzťahu medzi poistencom a lekárom, poistencom a poisťovňou a poistencom a lekárňou.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu, ako odvolacieho súdu, podala dovolanie žalobkyňa. Žiadala, aby dovolací súd uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Uviedla, že konanie, v ktorom si uplatnila nárok podľa § 57 ods. 1 zákona o zdravotnom poistení, je konaním vo veci zdravotného poistenia a poskytovania zdravotnej starostlivosti, pre-

tože vynaložila náklady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť svojmu poistencovi, ktorý utrpel úraz ako zamestnanec žalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), preskúmal dovolaním napadnuté uznesenie krajského súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Z o d ô v o d n e n i a :

Dovolací súd je podľa ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. viazaný rozsahom dovolania a uplatneným dovolacím dôvodom; z úradnej povinnosti skúma iba vady uvedené v § 237 O. s. p. a iné vady konania len vtedy, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Tieto však neboli dovolaním namietané a zo súdneho spisu nevyplývajú.

V danom prípade je dovolanie prípustné podľa § 239 ods. 2 písm. a) O. s. p., t. j. len preto, že jeho prípustnosť vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení odvolací súd, ktorý zároveň v jeho dôvodoch vymedzil otázku po právnej stránke zásadného významu. To znamená, že dovolateľka bola oprávnená napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu len z dôvodu, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, a to iba v konkrétne vymedzenej otázke, pre ktorú bolo dovolanie pripustené. Dovolací súd preto skúmal v dovolacom konaní vecnú správnosť napadnutého uznesenia len vo vzťahu k tej otázke zásadného právneho významu, pre ktorú pripustil odvolací súd dovolanie.

Od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach zdravotného poistenia, sociálneho zabezpečenia vrátane nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, štátnych sociálnych dávok, sociálnej pomoci a poistenia v nezamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce a garančného fondu a poskytovania zdravotnej starostlivosti [§ 4 ods. 1 písm. d) zákona o súdnych poplatkoch].

Poisťovňa má právo voči tretím osobám na náhradu vynaložených nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť (ďalej len „náhrada vynaložených nákladov“) v dôsledku zavineného protiprávneho konania voči poistencom (§ 57 ods. 1 zákona o zdravotnom poistení).

V citovanom ustanovení § 4 ods. 1 písm. d) zákon o súdnych poplatkoch oslobodzuje od súdneho poplatku okrem iných, aj konania vo veciach zdravotného poistenia a poskytovania zdravotnej starostlivosti. Sám pritom bližšie neurčuje, čo treba rozumieť pod konaním vo veciach zdravotného poistenia a poskytovania zdravotnej starostlivosti. Záver o tejto otázke treba pre-

to vyvodíť z obsahu žaloby, najmä z právnych dôvodov uplatňovaného nároku. Pri vymedzení pojmov „zdravotné poistenie“ a „poskytovanie zdravotnej starostlivosti“ (ktoré nemožno vzájomne zamieňať) treba vychádzať zo zákonnej úpravy zdravotného poistenia vykonanej predovšetkým zákonom o zdravotnom poistení a zo zákonnej úpravy poskytovania zdravotnej starostlivosti vykonanej najmä zákonom č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti v znení neskorších predpisov. Vo všeobecnosti však pod konaním vo veciach zdravotného poistenia a poskytovania zdravotnej starostlivosti možno rozumieť konanie, predmetom ktorého sú nároky vyplývajúce z právnych vzťahov upravovaných právnymi predpismi o zdravotnom poistení a poskytovaní zdravotnej starostlivosti. Z hľadiska aplikácie citovaného ustanovenia § 4 ods. 1 písm. d) zákona o súdnych poplatkoch niet žiadneho rozumného dôvodu pre členenie uvedených nárokov na primárne a druhotné. Nemožno preto považovať za správny zužujúci výklad tohto ustanovenia, podľa ktorého sa oslobodenie od súdnych poplatkov má vzťahovať len na konanie, predmetom ktorého sú nároky vyplývajúce z tzv. primárnych vzťahov zo zdravotného poistenia a poskytovania zdravotnej starostlivosti.

V preskúmvanej veci je predmetom konania nárok žalobkyne na náhradu nákladov vynaložených za poskytnutú zdravotnú starostlivosť svojmu poistencovi. Ide o nárok priamo vyplývajúci z citovaného ustanovenia § 57 ods. 1 zákona o zdravotnom poistení pri splnení podmienok v ňom uvedených. I keď medzi žalobkyňou a žalovaným nejde o právny vzťah z poskytovania zdravotnej starostlivosti, nepochybne uplatňovaný nárok je vyvodzovaný z právneho vzťahu upraveného zákonom o zdravotnom poistení, preto konanie o tomto nároku je konaním vo veci zdravotného poistenia a ako také je oslobodené od súdneho poplatku.

So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil. Pretože rovnakou vadou (nesprávnym právnym posúdením veci) je postihnuté aj uznesenie súdu prvého stupňa, dovolací súd zrušil aj toto uznesenie a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1 veta za bodkočiarkou, ods. 2 O. s. p.).

17. ROZHODNUTIE

Posudok o miere funkčnej poruchy podľa § 57 ods. 1 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov nie je rozhodnutím, a preto nemôže byť predmetom súdneho preskúmania v správnom súdnictve. Jeho vecnú správnosť však súd posudzuje v konaní o preskúmanie rozhodnutia, ktoré bolo na jeho základe vydané.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 17. augusta 2004, sp. zn. 2 SŽ-o-KS 154/04)

Krajský súd v P. uznesením z 19. mája 2004 zastavil konanie o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala preskúmania zákonnosti posudku odboru sociálnych vecí Krajského úradu v P. ako právneho predchodcu žalovaného z 26. júna 2003 vo veci určenia miery funkčnej poruchy žalobkyne. Uznesenie odôvodnil právnym názorom, podľa ktorého je rozhodnutie zo súdneho prieskumu vylúčené podľa § 248 písm. b) O. s. p. preto, že smeruje proti rozhodnutiu, ktoré závisí výlučne na posúdení zdravotného stavu.

Uvedené uznesenie napadol včas podaným odvolaním zákonný zástupca žalobkyne a namietal, že súd prvého stupňa postupoval nesprávne, lebo nezistil riadne skutočný stav vecí a nerešpektoval všetky právne normy, ktoré boli pre rozhodnutie právne významné.

Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246b ods. 3 O. s. p.), preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie a konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo vecne správne, aj keď neobsahovalo správne právne dôvody.

Podľa § 244 ods. 1, 3 a 5 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb, alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti

fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Súdy rozhodujú v prípadoch, ak osobitný zákon zveruje súdom preskúmanie postupov, opatrení, pokynov, donútení alebo iných zásahov (ďalej len „zásah“) orgánov verejnej správy alebo rozhodnutí orgánov verejnej správy, alebo ak také preskúmanie vyplýva z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Podľa § 57 ods. 1 zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnej pomoci“) na základe posúdenia podľa § 50 ods. 1 a § 52 ods. 1 uvedeného zákona sa vydáva posudok o

- a) miere funkčnej poruchy,
- b) tom, či ide o občana s ťažkým zdravotným postihnutím,
- c) sociálnych dôsledkoch ťažkého zdravotného postihnutia.

Podľa § 57 ods. 4 citovaného zákona na základe posúdenia podľa § 50 ods. 1 sa rozhodne o miere funkčnej poruchy o tom, že ide o občana s ťažkým zdravotným postihnutím na účely vydania preukazu, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 6, a ktorý je určený len na uplatnenie kompenzácií podľa osobitných predpisov.

Z o d ô v o d n e n i a :

Zo spisov vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou domáhala preskúmania posudku právneho predchodcu žalovanej z 26. júna 2003 vo veci určenia miery funkčnej poruchy žalobkyne, v ktorom správny orgán, ako orgán posudkový (§ 57 zákona o sociálnej pomoci), posudzoval mieru zdravotného poškodenia žalobkyne na účely uvedeného zákona. Takýto posudok má len charakter jedného z dôkazov, ktoré musí správny orgán vykonať v konaní o žiadosti o poskytnutie sociálnej pomoci a správny orgán ho bude hodnotiť pri rozhodovaní o dávke, ktorého výsledkom je rozhodnutie v správnom konaní. Len takéto rozhodnutie sa môže stať predmetom súdneho preskúmania a nebude ho zrejme možné zo súdneho prieskumu vylúčiť. Posudok, ktorý mal byť predmetom súdneho preskúmania, je len jedným z dôkazov, ktoré sú pre rozhodnutie potrebné.

Z uvedeného vyplýva, že žalobou napadnutý posudok o miere funkčnej poruchy žalobkyne nie je rozhodnutím, a preto nemôže byť predmetom súdneho preskúmania v správnom súdnictve. Jeho vecnú správnosť však môže súd posúdiť v konaní o preskúmanie rozhodnutia, ktoré bolo na jeho základe vydané.

V danej veci sa však žalobkyňa nedomáhala preskúmania rozhodnutia vydaného na základe uvedeného posudku. Podmienky pre správne súdne konanie v dôsledku tejto skutočnosti splnené neboli.

Krajský súd v P. preto nepochybil, keď konanie o žalobkyňou podanej žalobe proti rozsudku žalovaného zastavil. V súdnom konaní totiž chýbal spôsobilý predmet konania, ktorý je vymedzený v § 244 a nasl. O. s. p. Vecnými námietkami žalobkyne by sa preto súd mohol zaoberať až v konaní o preskúmanie rozhodnutia vydaného na základe namietaného posudku.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie ako vecne správne (§ 219 O. s. p. v spojení s § 246c a § 250d ods. 3 O. s. p.), aj keď jeho dôvody nepovažoval za zodpovedajúce zákonu.

18.

ROZHODNUTIE

Pred rozhodnutím o uznaní alebo odňatí postavenia osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou musí správny orgán skúmať, či je občan invalidný alebo čiastočne invalidný, preto takéto rozhodnutie nemožno vylúčiť zo súdneho prieskumu podľa § 248 písm. b) O. s. p. ako rozhodnutie, ktoré závisí výlučne na posúdení zdravotného stavu.

(Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2004, sp. zn. 2 Sž-o-KS 25/04)

Krajský súd v P. uznesením z 28. októbra 2003 zastavil konanie o žalobe, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovanej z 24. apríla 2002 o tom, že žalobca už nebol uznaný za osobu so zmenenou pracovnou schopnosťou. Napadnutým rozhodnutím bolo potvrdené rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky v H. z 28. januára 2001, č. 400-56-51-06/2002, a zamietnuté odvolanie žalobcu s poukazom na skutočnosť, že už nespĺňa podmienky pre uznanie postavenia osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou, lebo od 28. januára 2001 už nie je čiastočne invalidný. Uznesenie odôvodnil právnym názorom, podľa ktorého je rozhodnutie zo súdneho prieskumu vylúčené podľa § 248 písm. b) O. s. p., lebo smeruje proti rozhodnutiu, ktoré závisí výlučne na posúdení zdravotného stavu.

Uvedené uznesenie napadol včas podaným odvolaním žalobca a namietal, že súd prvého stupňa postupoval nesprávne, lebo nezistil riadne skutočný stav veci a nerešpektoval všetky právne normy, ktoré boli pre rozhodnutie právne významné.

Žalovaná označila odvolanie za nedôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246b ods. 3 O. s. p.), preskúmal odvolaním napadnuté uznesenie a konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že odvolaniu treba vyhovieť, lebo rozhodnutie súdu prvého stupňa nebolo vecne správne.

Podľa § 244 ods. 1, 3 a 5 O. s. p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

Podľa § 248 písm. b) O. s. p. súdy nepreskúmajú rozhodnutia, ktorých vydanie závisí výlučne od posúdenia zdravotného stavu osôb alebo technického stavu vecí, ak samy osebe neznamenajú právnu prekážku výkonu povolania, zamestnania alebo podnikateľskej alebo inej hospodárskej činnosti.

Podľa § 31 ods. 1 až 3 zákona č. 387/1996 Z. z. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zamestnanosti“) občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou na účely tohto zákona je občan, ktorý je uznaný za čiastočne invalidného, a občan, ktorý má pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav podstatne obmedzenú možnosť sústavnej prípravy na povolanie.

Občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou s ťažším zdravotným postihnutím na účely tohto zákona je invalidný občan, ktorý je schopný vykonávať sústavné zamestnanie iba za celkom mimoriadnych podmienok a občan, ktorý sa pre svoj dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav môže sústavne pripravovať na povolanie iba za celkom mimoriadnych podmienok.

Zmenenú pracovnú schopnosť občan preukazuje rozhodnutím alebo posudkom Sociálnej poisťovne o invalidite alebo o čiastočnej invalidite.

Z o d ô v o d n e n i a :

Zo spisov vyplýva, že žalobca sa včas podanou žalobou domáhal preskúmania právoplatného rozhodnutia žalovanej z 24. apríla 2002, č. 2322102, vo veci odňatia postavenia osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou. Týmto rozhodnutím žalovaná potvrdila rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočky v H. 28. januára 2001, č. 400 - 56 - 5106/2002, a odvolanie žalovaného zamietla. Rovnako ako správny orgán prvého stupňa vychádzala zo zistenia, že žalobca už nie je čiastočne invalidný.

V spise bolo jasne označené a aj k žalobe bolo pripojené preskúmané rozhodnutie, aj administratívny spis. Z neho vyplýva, aké dokazovanie žalovaná vykonala pred rozhodnutím v súdnej veci.

Už z administratívneho spisu žalovanej bolo zistené, že rozhodnutiu muselo predchádzať (a skutočne aj predchádzalo) dokazovanie o trvaní invalidity alebo čiastočnej invalidity osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou. Z dokazovania, ktoré vykonal správny orgán vyplýva, že dôvodom pre odňatie postavenia osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou bolo zistenie, že žalobca už nie je čiastočne invalidný, a to najneskôr od 28. januára 2001 (pozri závery posudku posudkovej komisie č. III Sociálnej poisťovne, pobočky v H. so sídlom v H. z 28. januára 2001).

Súd prvého stupňa opomenul skúmať, či správny orgán pred rozhodnutím o odňatí postavenia osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou splnil svoju povinnosť zisťovať invaliditu alebo čiastočnú invaliditu žalobcu a z tohto dôvodu zisťovať jeho zdravotný stav, ale aj dopad zdravotného stavu na rozsah zachovanej pracovnej schopnosti.

Rozsah zachovanej zdravotnej schopnosti pritom nezávisí výlučne na posúdení zdravotného stavu, aj keď je na ňom priamo závislý. Jeho zisťovanie smeruje k posúdeniu skutkovej otázky, týkajúcej sa možného rozsahu zamestnaní, ktoré môže žalobca vykonávať a z uvedeného dôvodu ho nemožno považovať za otázku medicínskeho charakteru. Okrem toho, obmedzenie výberu zamestnaní alebo jeho úplné vylúčenie v prípade osôb so zmenenou pracovnou schopnosťou samo osebe znamená právnu prekážku výkonu povolania, lebo jeho účelom je preukázať charakter hospodárskej činnosti, ktorú žalobca nemôže vykonávať.

Ak pred rozhodnutím o uznaní alebo odňatí postavenia osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou musí správny orgán skúmať, či je žalobca invalidný alebo čiastočne invalidný, nemožno rozhodnutie o odňatí postavenia osoby so zmenenou pracovnou schopnosťou považovať za vylúčené zo súdneho prieskumu podľa § 248 písm. b) O. s. p., lebo jeho vydanie nezávisí výlučne od posúdenia zdravotného stavu žalobcu (skúma sa aj dopad zdravotného poškodenia na invaliditu alebo čiastočnú invaliditu, a tým aj rozsah zachovanej pracovnej spôsobilosti, ktorý už nie je skúmaním otázky zdravotného stavu). Navyiac, takéto rozhodnutie môže znamenať prekážku výkonu povolania, zamestnania alebo podnikateľskej alebo inej zárobkovej činnosti.

Už samotná táto skutočnosť preukazuje, že napadnuté rozhodnutie žalovanej so zmenenou pracovnou schopnosťou nemohol súd vylúčiť zo súdneho preskúmania s poukazom na § 248 písm. b) O. s. p.

Okrem toho, však súd ponechal bez povšimnutia aj znenie § 31 ods. 1 a 2 zákona o zamestnanosti upravujúce podmienky, za ktorých možno zmenenú pracovnú schopnosť uznať.

Z tohto citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že občanom so zmenenou pracovnou schopnosťou je ten občan, ktorý je uznaný za čiastočne invalidného, ale aj ten, ktorý čiastočne invalidný nie je, ale pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má podstatne obmedzenú možnosť sústavnej prípravy na zamestnanie (§ 31 ods. 1 zákona o zamestnanosti).

Zdravotne ťažko postihnutý občan je invalidný občan, ktorý je schopný vykonávať sústavné zamestnanie iba za celkom výnimočných podmienok, ale aj ten občan, ktorý sa pre svoj dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav

môže sústavne pripravovať na povolanie iba za celkom mimoriadnych podmienok (§ 31 ods. 2 zákona o zamestnanosti) .

Pri zhodnotení všetkých štyroch horeuvedených prípadov zmenenej pracovnej schopnosti je teda podmienkou pre rozhodnutie správneho orgánu nielen zistenie a posúdenie zdravotného stavu, ale v každom z vymedzených prípadov je potrebné aj zistenie a posúdenie vplyvu zdravotného stavu na možnosť pracovného uplatnenia, na rozsah výberu zamestnaní.

Záver súdu prvého stupňa o tom, že v danej veci nie sú splnené podmienky konania podľa § 248 písm. b) O. s. p., s následným rozhodnutím o zastavení konania bol preto nesprávny a nezodpovedal obsahu spisu, ani ustanoveniam O. s. p.

Krajský súd v P. preto nepostupoval správne, keď konanie o žalobcom podanej žalobe proti rozhodnutiu žalovanej zastavil. V súdnom konaní totiž existoval spôsobilý predmet konania, ktorý je vymedzený v § 244 a nasl. O. s. p. Súd sa preto mal zaoberať vecnými námietkami žalobcu a v konaní o preskúmanie napadnutého rozhodnutia mal posúdiť aj jeho vecnú správnosť.

Odvolací súd preto napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušil (§ 221 O. s. p. v spojení s § 246c a § 250d ods. 3 O. s. p.), lebo jeho dôvody nepovažoval za zodpovedajúce zákonu. V ďalšom konaní bude úlohou súdu prvého stupňa zaoberať sa napadnutým rozhodnutím z hľadiska dôvodov, uvedených v žalobe, vecne posúdiť jeho správnosť a o žalobe rozhodnúť. Súčasne s rozhodnutím vo veci samej bude úlohou súdu prvého stupňa rozhodnúť aj o trovách celého konania.

19.**ROZHODNUTIE**

Súkromný lekár, ktorý nepodpísal zmluvu o poskytovaní lekárskej starostlivosti so zdravotnou poisťovňou, porušuje § 33 ods. 3 písm. d) zákona č. 277/1994 Z. z., ak odmietne poskytovanie lekárskej služby prvej pomoci.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4. decembra 2003, sp. zn. SŽ-o-NS 107/03)

Rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 6. mája 2003 bola zamietnutá žaloba, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie Krajského úradu v P. z 28. júna 2002 o zrušení povolenia na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, vydané žalobcovi ako súkromnému lekárovi Okresným úradom vo V. nad T. 6. januára 1995 z dôvodu, že odmietol poskytovať lekársku službu prvej pomoci.

Žalobca v odvolaní proti rozsudku prvostupňového súdu namietal, že fakticky odvtedy, ako nepodpísal zmluvu s organizátorom lekárskej služby prvej pomoci, poskytuje túto službu bezplatne. Žiadal zmeniť prvostupňový rozsudok a vyhovieť žalobe.

Žalovaný žiadal prvostupňový rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

Z o d ô v o d n e n i a :

Odvolací súd považoval za správny právny názor prvostupňového súdu, podľa ktorého § 18 a § 26 zákona č. 277/1994 Z. z. o zdravotnej starostlivosti (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“) majú kogentný charakter a jednoznačne upravujú povinnosť žalobcu pri výkone zdravotnej starostlivosti - lekárskej služby prvej pomoci. Neuzavretie zmluvy o vykonávaní lekárskej služby prvej pomoci, resp. odmietnutie jej podpísania žalobcu nezabavuje zákonnej povinnosti túto službu vykonávať. Svoj nesúhlas s podpisom zmluvy nemohol žalobca prejaviť odmietnutím nastúpiť výkon lekár -

skej služby prvej pomoci, lebo uvedená povinnosť mu vyplývala priamo zo zákona.

Odvolací súd z predložených administratívnych spisov ešte nepovažoval za dostatočne preukázané, že žalobca odmietol nastúpiť výkon lekárskej štátnej prvej pomoci, resp. že tak postupoval opakovane.

Podľa rozhodnutia Krajského úradu v P. z 28. júna 2002 vzhľadom na písomne, a neskôr ústne potvrdené vyjadrenie žalobcu z 31. mája 2002, vznikla povinnosť Krajského úradu v P. zrušiť povolenie na poskytovanie zdravotnej starostlivosti z dôvodu opakovaného závažného porušenia povinnosti účastníka konania poskytovať lekársku službu prvej pomoci. Podľa výroku prvostupňového správneho rozhodnutia k porušeniu povolenia došlo podľa § 33 ods. 8 písm. d) zákona o zdravotnej starostlivosti.

Žalovaný vo svojom rozhodnutí vychádzal zo zistenia, že účastník konania závažným spôsobom a opakovane porušil predpisy upravujúce oblasť poskytovania zdravotnej starostlivosti tým, že opakovane nenastúpil výkon lekárskej služby prvej pomoci. Dôvody na zrušenie jeho povolenia na poskytovanie zdravotníckej starostlivosti preto boli preukázané.

Podľa § 33 ods. 3 písm. d) zákona č. 277/1994 Z. z. o zdravotníckej starostlivosti v znení platnom v čase rozhodnutia orgán príslušný na vydanie povolenia zruší povolenie aj vtedy, ak držiteľ povolenia závažným spôsobom alebo opakovane porušuje predpisy, ktoré upravujú oblasť zdravotnej starostlivosti.

Z obsahu administratívneho spisu predloženého žalovaným vyplýva, že žalobca zaslal Riaditeľstvu Nemocnice s poliklinikou vo V. nad T. dňa 25. marca 2002 oznámenie o nenastúpení do lekárskej služby prvej pomoci dňa 1. apríla 2002. Žiadne iné oznámenie o nenastúpení konkrétne určenej služby do lekárskej služby prvej pomoci sa v spise nenachádza. Podľa zápisnice z vypočutia žalobcu v správnom konaní 31. mája 2002 tento odmietol poskytovať lekársku službu prvej pomoci v súlade so svojím vyjadrením z 25. marca 2002 adresovaným Riaditeľstvu Nemocnice s poliklinikou vo V. nad T. ako organizátorovi lekárskej služby prvej pomoci vzhľadom na nespokojnosť s obsahom zmluvy. V závere zápisnice je však aj vyjadrenie, že je ochotný poskytovať lekársku službu prvej pomoci aj bez obchodnej zmluvy. V spise sa nachádza oznámenie štátneho okresného lekára z 24. júna 2002, že žalobca nenastúpil do lekárskej služby prvej pomoci dňa 7. júna 2002 a 19. júna 2002, avšak žiadny doklad o doručenej výzve do služby v uvedených dňoch a ani doklad o odmietnutí sa v spise nenachádza. Prvostupňové rozhodnutie a ani rozhodnutie odvolacieho správneho orgánu neobsahuje

v skutkovej vete výroku rozhodnutia a ani v dôvodovej časti jednoznačné skutkové vymedzenie porušenia zákona - t. j. buď zdôvodnenie porušenia zákona závažným spôsobom alebo opakovane. Pokiaľ dôvodom odňatia povolenia bolo opakované odmietnutie lekárskej služby prvej pomoci, je odvolací súd toho názoru, že opakovanosť takého konania nie je dostatočne preukázaná a správne orgány sa s ňou ani skutkovo nezaoberali. Pokiaľ dôvodom bolo závažné porušenie povinností, je dôvodné túto závažnosť, vzhľadom na okolnosti, za akých k porušeniu predpisov o poskytovaní lekárskej služby prvej pomoci došlo, jej možné dôsledky a spôsob komunikácie skutkovo aj právne zhodnotiť.

Vzhľadom na uvedené dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutia žalovaného sú pre nedostatok v skutkových zisteniach vydané v rozpore so zákonom, a preto pokiaľ prvostupňový súd žalobu zamietol, rozhodol tak predčasne. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že rozhodnutia žalovaného zrušil a vec vrátil žalovanému na nové konanie (§ 246c v spojitosti s § 220 a § 221 O. s. p.).

20. ROZHODNUTIE

Ak nárok na poberanie jednorazového finančného príspevku politickým väzňom podľa § 3 ods. 4 zákona č. 461/2002 Z. z. o poskytnutí jednorazového príspevku politickým väzňom v znení neskorších predpisov pre dieťa po politickom väzňovi nevznikol, lebo dieťa nežije alebo nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, nemôže sa nárok príspevok pre ostatné oprávnené osoby znížiť o jeho podiel, ktorý by mu pripadol v prípade, ak by podmienky nároku na odškodnenie splňalo.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. apríla 2004,
sp. zn. Sžn 114/03)

Odporkyňa rozhodnutím z 25. júla 2003 podľa § 3 ods. 4 zákona č. 461/2002 Z. z. o poskytnutí jednorazového príspevku politickým väzňom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“), priznala navrhovateľke jednorazový príspevok politickým väzňom (ďalej len „príspevok“) v sume 9 200,- Sk.

Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka včas opravný prostriedok. Uviedla v ňom, že k 1. septembru 2002 z pozostalých detí po politickom väzňovi, nebohom P. B., ktorí si uplatňovali finančný príspevok, mali na území Slovenskej republiky trvalý pobyt a občianstvo len štyria. S poukazom na to, za náležitú čiastku príspevku, ktorú žiada aj priznať, považuje sumu 11 500,- Sk.

Odporkyňa navrhla napadnuté rozhodnutie potvrdiť ako vecne správne. Poukázala pritom na znenie § 4 ods. 2 zákona, podľa ktorého výška príspevku osôb uvedených v § 2 ods. 2 je polovica príspevku podľa odseku 1. Ak majú nárok na príspevok viaceré osoby, rozdelí sa príspevok medzi ne rovnakým dielom. Ďalej poukázala na dôvodovú správu k § 2, podľa ktorej, ak oprávnená osoba zomrela a nárok neprešiel na vdovu (vdovca) prechádza nárok na dedičov oprávnenej osoby v alikvotnom podiele, a to podľa právnych predpisov upravujúcich nadobudnutie dedičstva. Preto podľa nej je správne, ak sa výška príspevku určuje podľa počtu detí (dedičov).

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd vecne príslušný [§ 246 ods. 2 písm. b) O. s. p.], preskúmal napadnuté rozhodnutie z dôvodov uvedených v opravnom prostriedku a po prejednaní veci na nariadenom pojednávaní dospel k záveru, že toto rozhodnutie treba zrušiť.

Z o d ť o v o d n e n i a ;

V konaní nebolo sporné, že navrhovateľka je dcérou nebohého P. B., ktorý bol z politických dôvodov väznený 4 roky, 1 mesiac a 24 dní. Medzi účastníkmi bola sporná len skutočnosť, či príspevok v jednej polovici (keďže neostala po ňom vdova) sa má rozdeliť medzi všetkých jeho päť detí, alebo len medzi tie, ktoré spĺňajú kritériá oprávnenej osoby (len tie, ktoré ku dňu účinnosti zákona mali slovenské štátne občianstvo a aj trvalý pobyt na území Slovenskej republiky). Takéto deti boli štyri. Odporkyňa napadnutým rozhodnutím navrhovateľke priznala príspevok v sume 9 200,- Sk, predstavujúci 1/5-inu celej patriacej sumy 46 000,- Sk z dôvodu, že po nebohom väzňovi zostalo päť detí, medzi nimi aj dcéra žijúca trvalo v Českej republike,

Podľa § 2 ods. 2 zákona, ak bola oprávnená osoba, uvedená v ods. 1, väznená aspoň jeden rok, nárok na príspevok prechádza jej smrťou na vdovu a vdovca, aj keď uzatvorili nové manželstvo, a ak ho niet, na deti.

Citované ustanovenie upravuje prechod nároku predovšetkým na vdovu (vdovca), a len keď jej (jeho) niet, nastupujú po takejto osobe jej deti. Tieto osoby sa stávajú oprávnenými osobami za predpokladu, že sú občanmi Slovenskej republiky a majú ku dňu účinnosti na jej území aj trvalý pobyt a žijú. Delenie príspevku na rovnaké diely podľa § 4 ods. 2 veta druhá zákona prichádza do úvahy len vtedy, ak nárok prešiel na viac detí. Ak jedno, či viac detí politického väzňa nežije, alebo nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, nárok na ne neprešiel. Nárok, ktorý nevznikol, neprechádza na ostatné deti. Ak oprávnená osoba nárok neuplatnila včas, jej nárok zanikol.

Podľa uvedenej právnej úpravy okruh nástupcov politického väzňa pre priznanie jednorazového finančného príspevku nesleduje úpravu o nadobudaní dedičstva. Zákon samostatne, bez akéhokoľvek spojenia s dedičským právom vymedzuje okruh oprávnených osôb. Táto úprava nezodpovedá tzv. dedičskej postupnosti ani čo do skupín, ani čo do podielov. Dôvodová správa, na ktorú odporkyňa odkazuje pri tomto právnom stave, nemôže byť určujúca, lebo platí len obsah právnej normy a nie to, čo v nej nie je vyjadrené. Nemožno preto zohľadniť argumentáciu odporkyne, podľa ktorej pomerné podiely prechádzajú na dedičov politického väzňa. V danom prípade nebolo možné sumu patriacu na odškodnenie rozdeliť na päť častí s tým, že jeden diel pripadá na dcéru, žijúcu v Českej republike, lebo táto nie je oprávnenou osobou.

S poukazom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250q ods. 2 O. s. p. napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil ako vydané na základe nesprávneho právneho názoru.

21. ROZHODNUTIE

Pri výpočte hrubého zárobku a výšky dôchodku expertov v zahraničí nemožno postupovať podľa § 43 vyhlášky č. 149/1988 Zb. v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje postup pri výpočte hrubého zárobku a následne výšky dôchodku len u pracovníkov v zahraničí.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. marca 2003, sp. zn. 3 So 138/2002)

Krajský súd v B. rozsudkom z 9. apríla 2002 potvrdil rozhodnutie odpor - kyne zo 6. apríla 2001, ktorým priznala navrhovateľovi starobný dôchodok podľa § 21 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 107/1999 Z. z. od 2. novembra 2000 v sume 4 452,- Sk, v ktorej je zahrnutá úprava podľa zákona č. 107/1999 Z. z. a zvýšenie podľa zákona č. 233/2000 Z. z. Dôchodok bol navrhovateľovi priznaný s účinnosťou od 2. novembra 2000 na základe rozhodnutia ministra práce, sociálnych vecí a rodiny z 23. januára 2001, ktorý povolil výnimku z ustanovenia § 103 ods. 1, 2 zákona č. 100/1988 Zb.

Navrhovateľ sa odvolaním domáhal zrušenia rozsudku súdu prvého stupňa pre nesprávny právny názor. Namietal, že odporkyňa, ako aj krajský súd pri výpočte výšky dôchodku vychádzali z § 175 ods. 2 vyhlášky č. 149/1988 Zb. v znení vyhlášky č. 260/1990 Zb. (ďalej len „vyhláška“). Podľa navrhovateľa doba zamestnania, resp. doba pracovnej činnosti a hrubý zárobok sú dva rozdielne právne inštitúty upravené v samostatných ustanoveniach § 8 a § 12 zákona č. 100/1988 Zb. (§ 8 - definícia zamestnania a § 12 - definícia priemerného mesačného zárobku na účely tohto zákona) a v §§ 8 až 58 vyhlášky č. 149/1988 Zb. je upravené zhodnotenie hrubého zárobku pre niektoré skupiny občanov. Uvádza, že ustanovenie § 175 ods. 3 vyhlášky č. 149/1988 Zb. v znení vyhlášky č. 260/1990 Zb. je jednoznačné, že v rozsahu a za podmienok ustanovených predpismi pred 1. májom 1990 sa hodnotí doba činnosti expertov v zahraničí a z tohto ustanovenia nevyplýva, že je ho potrebné aplikovať aj pre určenie hrubého zárobku a pre výpočet priemerného mesačného zárobku pre dôchodok. Vyslovil názor, že keď s účinnosťou od 1. augusta 1991 bolo zrušené ustanovenie § 44 vyhlášky, odporkyňa, ako aj súd, mali postupovať pri posudzovaní jeho hrubého zárobku podľa ustanovenia § 43 vyhlášky.

Odporkyňa žiadala napadnutý rozsudok potvrdiť. Uviedla, že nebolo možné postupovať podľa § 43 vyhlášky, pretože toto ustanovenie sa vzťahuje na pracovníkov v zahraničí a nie na expertov v zahraničí, ktorým bol navrhovateľ. Uvedené ustanovenie sa expertov týka len vtedy, ak v období 12 kalendárnych mesiacov pred vyslaním do zahraničia došlo k trvalej zmene mzdy pracovníka. Navrhovateľovi, ako expertovi v zahraničí, sa v súlade s § 175 ods. 3 vyhlášky doba činnosti v zahraničí správne zhodnotila v rozsahu a za podmienok ustanovených predpismi platnými pred 1. májom 1990.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Z o d ô v o d n e n i a :

V odvolacom konaní bol namietaný spôsob výpočtu výšky starobného dôchodku navrhovateľa s poukazom na skutočnosť, že pri zisťovaní výšky hrubého zárobku navrhovateľa bolo potrebné postupovať podľa § 43 a nie podľa § 44 vyhlášky, ako postupovala odporkyňa a prvostupňový súd.

Zo spisu bolo zistené, že navrhovateľ pôsobil ako expert v zahraničí - v Nigérii od 2. marca 1982 (dôkazy - potvrdenie Slovenskej technickej univerzity z 13. decembra 2000 a evidenčné listy dôchodkového zabezpečenia).

Podľa ustanovenia § 175 ods. 3 písm. b) vyhlášky sa v rozsahu a za podmienok ustanovených predpismi platnými pred 1. májom 1990 hodnotí pred týmto dňom (okrem iného) aj doba činnosti expertov v zahraničí (účinnosť od 1. júla 1990).

Ustanovenie § 44 ods. 1 vyhlášky č. 149/1988 Zb. bolo zmenené vyhláškou č. 123/1990 Zb. s účinnosťou od 1. mája 1990 a vyhláškou č. 260/1990 Zb. s účinnosťou od 1. júla 1990 v tom zmysle, že sa zmenilo vymedzenie osôb, ktoré možno považovať za expertov v zahraničí.

Navrhovateľa tak nepochybne podľa predpisov platných v dobe, keď činnosť v zahraničí vykonával (zákon č. 121/1975 Zb. a § 50 a nasl. vyhlášky č. 128/1975 Zb.), ako aj podľa predpisov platných pred 1. májom 1990 (zákon č. 100/1988 Zb. a § 44 a nasl. vyhlášky č. 149/1988 Zb.) bolo potrebné považovať za experta v zahraničí, lebo ako čl. občan bol v rámci medzinárodnej spolupráce so súhlasom čl. orgánov činný pre zahraničných zamestnávateľov.

Ustanovenie § 44 ods. 4 vyhlášky č. 149/1988 Zb. (až do jeho zrušenia, ku ktorému došlo od 1. augusta 1991 zákonom č. 306/1991 Zb.) stanovilo, že za

hrubý zárobok experta v zahraničí sa považuje jeho mesačný hrubý zárobok, ktorý mu patril v priemere za posledných 12 kalendárnych mesiacov pred vyslaním do zahraničia, prípadne pred začatím prípravy pre službu v zahraničí. V tomto ustanovení je odkaz za bodkočiarkou na § 43 ods. 4 vyhlášky, ktorý treba vyložiť tak, že ak v období 12 kalendárnych mesiacov pred vyslaním do zahraničia došlo k trvalej zmene základnej mzdy (platu) pracovníka, považuje sa za hrubý zárobok mesačná hrubá mzda (plat), ktorá mu patrila v priemere od tejto zmeny do konca uvedeného obdobia. K takejto zmene nedošlo, a preto ustanovenie § 43 vyhlášky nebolo možné ani v tejto časti použiť.

Z ustanovenia § 175 ods. 3 písm. b) vyhlášky č. 149/1988 Zb. v znení vyhlášky č. 260/1990 Zb. vyplýva len to, že doba činnosti expertov v zahraničí sa môže zhodnotiť len v rozsahu a za podmienok ustanovených predpismi platnými pred 1. májom 1990, teda za podmienok § 44 uvedenej vyhlášky v pôvodnom znení. V zákone o sociálnom zabezpečení, ale ani v predpisoch vydaných na jeho vykonanie, niet prechodného ustanovenia, ktoré by umožňovalo hodnotiť v minulosti vykonávanú činnosť experta v zahraničí podľa predpisov platných pre činnosť pracovníkov v zahraničí.

Keďže navrhovateľ bol expertom v zahraničí, a nie pracovníkom v zahraničí, nebolo možné postupovať pri výpočte hrubého zárobku (a následne výšky dôchodku) podľa ustanovenia § 43 vyhlášky vzťahujúcej sa výlučne na pracovníkov v zahraničí, a nie na expertov v zahraničí, ako sa toho domáha navrhovateľ.

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa, že ustanovenie § 175 ods. 3 vyhlášky č. 149/1988 Zb. v znení vyhlášky č. 260/1990 Zb. upravuje len posudzovanie doby činnosti v zahraničí, nie je ale možné aplikovať toto ustanovenie na určenie hrubého zárobku pre výpočet priemerného mesačného zárobku a námietka navrhovateľa je preto bez významu pre právne posúdenie veci.

Postup odporkyne, pokiaľ hrubý zárobok navrhovateľa v dobe, počas ktorej pracoval ako expert v zahraničí, zisťovala spôsobom zodpovedajúcim § 44 ods. 4 vyhlášky č. 149/1988 Zb. (totožný so znením § 51 vyhlášky č. 128/1975 Zb., ktorou sa vykonával zákon č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení), treba považovať za správny.

Podľa § 169b zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov hrubým zárobkom do 31. decembra 1992 je zárobok podliehajúci dani zo mzdy bez odpočítania dane.

Práve s ohľadom na to, že v dobe činnosti navrhovateľa ako experta v zahraničí tomuto nevyplácal československý zamestnávateľ mzdu podliehajú-

cu dani zo mzdy, bolo potrebné pre zistenie hrubého zárobku navrhovateľa použiť z osobitných ustanovení pre niektoré skupiny občanov tie, ktoré upravovali, čo treba považovať za hrubý zárobok experta v zahraničí (§ 44 ods. 4 vyhlášky č. 149/1988 Zb. v pôvodnom znení, resp. § 51 vyhlášky č. 128/1975 Zb.). Zisťovanie hrubých zárobkov navrhovateľa postupom zodpovedajúcim ustanoveniu § 43 vyhlášky č. 149/1988 Zb. nemá opodstatnenie, keďže navrhovateľ nebol pracovníkom v zahraničí, lebo nebol ako čl. občan pracovníkom československej organizácie prideleným alebo prijatým na výkon činnosti pre túto organizáciu mimo územia republiky.

Odporkyňa preto správne zisťovala hrubý zárobok navrhovateľa a správne vyčíslila i výšku starobného dôchodku navrhovateľa. Postup pri výpočte starobného dôchodku navrhovateľa podrobne uviedol v odôvodnení rozsudok súdu prvého stupňa.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, sa vzhľadom na vyššie uvedené dôvody stotožnil s právnym názorom súdu prvého stupňa a napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 219 O. s. p.).

22.

ROZHODNUTIE

Od 1. augusta 2001 neexistuje právny podklad pre úpravu výšky zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť, aj keď dôchodok spolu s jeho zvýšením pre bezvládnosť nedosahujú maximálnu hranicu dôchodku, resp. úhrnu dôchodkov, stanovenú od účinnosti zákona č. 385/2001 Z. z., t. j. sumu 8 282,- Sk mesačne.

(Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2003, sp. zn. 3 So 155/02)

Odporkyňa rozhodnutím zo 4. októbra 2001 zvýšila navrhovateľovi od splátky dôchodku za mesiac október 2001 dôchodok o 7 % mesačnej sumy dôchodku, t. j. o 531,- Sk mesačne na sumu 8 114,- Sk mesačne podľa zákona č. 385/2001 Z. z. Zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť v sume 157,- Sk mesačne zostalo nezmenené.

Krajský súd v K. na návrh navrhovateľa preskúmal rozhodnutie odporkyne a napadnutým rozsudkom ho potvrdil. Považoval preskúmané rozhodnutie za správne a poukázal na to, že zákon č. 385/2001 Z. z. neobsahuje ustanovenie, podľa ktorého by zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť, ktoré bolo doteraz vyplácané v zníženej sume, bolo možné zvýšiť. Nemožno preto vytýkať odporkyni, keď rozhodnutím nerozhodla aj o zvýšení dôchodku pre bezvládnosť.

Navrhovateľ sa proti rozsudku krajského súdu odvolal. Žiadal o jeho preskúmanie a prehodnotenie, nakoľko má podozrenie o nesprávnosti a zaujatosti tohto rozhodnutia.

Odporkyňa navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 250s ods. 2 O. s. p.), preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je opodstatnené.

Zo spisu bolo zistené, že navrhovateľ bol uznaný čiastočne bezvládnym a od 21. januára 2000 mu bolo priznané zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť, avšak nie v sume 300,- Sk, ale len v sume 150,- Sk mesačne, lebo zvýšenie pre bezvládnosť spolu so starobným dôchodkom nemohlo presiahnuť sumu 7 154,- Sk, ktorá bola stanovená ako maximálna suma pre úhrn dôchodku a zvýšenia pre bezvládnosť v § 70 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov.

Pri zvyšovaní dôchodkov podľa zákona č. 233/2000 Z. z. bol od splátky za august 2000 zvýšený starobný dôchodok navrhovateľa na sumu 7 583,- Sk mesačne a súčasne zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť zvýšené na sumu 157,- Sk, t. j. na sumu, ktorá spolu so starobným dôchodkom dosiahla sumu 7 740,- Sk mesačne stanovenú ako maximálnu pre úhrn dôchodku a zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť. Takýto postup odporkyne umožnilo ustanovenie § 175h ods. 2, ktoré do zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení bolo doplnené zákonom č. 233/2000 Z. z., podľa ktorého zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť, ktoré sa podľa predpisov účinných pred 1. augustom 2000 vyplácalo v nižších sumách, ako sú ustanovené v § 70 ods. 1, pretože úhrn dôchodku a zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť presiahol najvyššiu výmeru úhrnu dôchodkov účinnú do 31. júla 2000, sa malo upraviť od splátky dôchodku splatnej po 31. júli 2000 na sumy ustanovené v § 70 ods. 1; ani v tomto prípade ale úhrn dôchodku a zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť nesmel presiahnuť novo ustanovenú maximálnu sumu 7 740,- Sk.

Zákon č. 385/2001 Z. z. o zvýšení dôchodkov v roku 2001, o úprave dôchodkov priznaných v roku 2002 a o zmene a doplnení niektorých zákonov v oblasti sociálneho zabezpečenia upravil v § 1 zvýšenie vymenovaných dôchodkov priznaných pred 1. januárom 2002 o 7 % mesačnej sumy dôchodku, na ktorú mal občan nárok ku dňu, od ktorého sa dôchodok zvyšoval. Medzi dávkami, ktoré sa zvyšovali, zvýšenie dôchodku pre bezvládnosť uvedené nebolo, ale tento zákon, hoci menil a dopĺňal aj zákon č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení, nedoplnil ho o ustanovenie obdobné ustanoveniu § 175h ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. v znení zákona č. 233/2000 Z. z., ba ani novo neupravil maximálnu výšku úhrnu dôchodku a zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť (prv § 70 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov), lebo celé ustanovenie § 70 zákona č. 100/1988 Zb. bolo zo zákona o sociálnom zabezpečení vypustené zákonom č. 446/2000 Z. z.

Niet preto právneho podkladu pre úpravu výšky zvýšenia dôchodku pre bezvládnosť od augusta 2001, a to napriek tomu, že dôchodok a zvýšenie pre bezvládnosť nedosahujú maximálnu hranicu dôchodku, resp. úhrnu dôchodkov stanovenú od účinnosti zákona č. 385/2001 Z. z., t. j. sumu 8 282,- Sk mesačne.

Odporkyňa preto postupovala správne a nesprávne a zaujatosť, namietané navrhovateľom v odvolaní, nezistil odvolací súd ani v rozsudku krajského súdu a v konaní, ktoré mu predchádzalo. Vecne správny rozsudok krajského súdu preto odvolací súd podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom odvolací súd nepriznal, lebo navrhovateľ nebol v odvolacom konaní úspešný a odporkyňa v ňom trov nevznikli.